

TEKNOLOJİ ÜRETEN TÜRKİYE

KAMU BİB'24 BİMY'28 BÜTÜNLEŞİK ETKİNLİĞİ

4-7 KASIM 2021

LİMAK ATLANTIS DELUXE HOTEL & RESORT
BELEK / ANTALYA

KAMU-BİB
ANA SPONSORU

BİMY
ANA SPONSORU

Destekleyenler

/TurkiyeBilisimDernegi

#kamubib #bimy #kamubib24 #bimy28 #tbd

www.tbd.org.tr

SONUÇ RAPORU

Değerli Paydaşlar,

Çağdaş, refah düzeyi yüksek bir Türkiye özleminin gerçekleşmesi yolunda, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) 48 yıldır yılmadan ve büyük bir özveriyle çalışmaktadır. 1994 yılında Kamu Yararına Çalışan Dernek statüsünü kazanan TBD, 12 bini aşkın üyesi, 18 şehrimize yaygınlaşan yapılanması ve 33 üniversitedeki TBD genç örgütlenmesiyle bilişim sektörüne önemli katkılar vermeye devam etmektedir.

1995 yılında bilişim politikalarının oluşmasına ve toplumun e-dönüşümüne katkı sağlamak amacıyla kurulmuş olan Kamu-BİB Kamu Bilişim Merkezleri Yöneticileri Birliği'nin temel amacı çözüm üretmek ve yol göstermek suretiyle kamunun bilişim alanındaki etkinliğinin ve farkındalığının artırılmasıdır. Kamu-BİB toplantıları sorunların tespiti, sorunları bizzat yaşayanların ortak akılla ortaya koydukları çözüm önerileri ile farklı bakış açılarının geliştirilmesiyle kamuda verimliliğe doğrudan katkı sağlaması yönüyle "Kamuda Verimlilik Toplantıları" olarak da bilinmektedir.

KAMU BİB'24 BİMY'28 Bütünleşik Etkinliği, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK), T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı iş birliği içinde, 4 - 7 Kasım 2021 tarihleri arasında Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından "**Küresel Salgın ve Dijital Gelecek**" ana teması ile Limak Atlantis Deluxe Hotel & Resort Belek Antalya'da düzenlenmiştir.

Etkinlikte "Gelecek Çok Bulutlu, Bulutun Altı / Üstü ", "Dijital Gelecekte Siber Güvenlik", "Dijital Geleceği Şekillendiren Teknoloji Çözümleri", "Geleceğin Vizyoner CIO'ları", "Yeni Normalde Siber Güvenlik" ve "Konumsuz Organizasyonlar ve Sayısal Uçurum" Panelleri adında altı (6) oturum, "Dijital Ekonomi" ve "Kuantum Teknolojisi" adlı iki (2) davetli konuşma ve "3. Vizyon 2023 Kamu Özel Sektör Buluşması" gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, açılış ve kapanış konuşmalarında, Yerli ve Milli Teknolojilerin önemine ve Milli teknoloji hamlesine yönelik önemli açıklamalar, tespitler ve önerilerde bulunan T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı Sayın Doç. Dr. Kübra Güran YİĞİTBAŞI, T.C. Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Mehmet Fatih KACIR ve T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Sn. Dr. Ali Taha KOÇ'a **KAMU BİB'24 BİBY'28 Bütünleşik Etkinliğine** vermiş oldukları destekler için teşekkür ediyoruz.

Bu yolda bizimle beraber mesai harcayan herkese ve sponsorlarımıza teşekkür ediyoruz. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Rahmi AKTEPE
Türkiye Bilişim Derneği
Genel Başkanı

Etkinliğin Amacı

“Küresel Salgın ve Dijital Gelecek” ana teması ile gerçekleştirilen **KAMU BIB'24 BİBY'28 Bütünleşik Etkinliği**'nin amacı çözüm üretmek ve yol göstermek suretiyle kamunun bilişim alanındaki etkinliğinin ve farkındalığının artırılmasına, nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesine ve sayısının arttırılmasına, kamuda yerli ve milli teknolojilerin kullanımında farkındalığın arttırılmasına ve dijital dönüşüm alanında ulusal stratejilerin oluşturulmasına ve sürdürülebilirliğine katkı sağlanması olarak belirlenmiştir.

Söz konusu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak konusunda uzman konuşmacıların katıldığı toplam altı (6) oturumda; Bulut Bilişim, Veri Yönetimi, Uzaktan Çalışma, Veri Merkezleri, Dijitalleşen Devlette İş Süreçleri, Yerli ve Milli Dijital Dönüşüm Teknolojileri ve Siber Güvenlik konuları, insan, süreç ve teknoloji boyutuyla tartışılmış ve ortak akıl oluşturularak ülkemizin karar vericilerine ışık tutulması sağlanmıştır.

Katılımcı Portföyü

Türkiye Bilişim Derneği tarafından düzenlenen KAMU BIB'24 BİBY'28 Bütünleşik Etkinliği' 4 – 7 Kasım 2021 tarihleri arasında Limak Atlantis Deluxe Hotel & Resort Belek Antalya'da gerçekleştirilmiştir. T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı **Sayın Dr. Ali Taha KOÇ**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR**, T.C. Milli Eğitim Bakan Yardımcısı **Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR**, T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı **Sayın Doç. Dr. Kübra Güran YİĞİTBAŞI**, BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, KVKK Başkanı **Sayın Prof. Dr. Faruk BİLİR** ve İzmir Ekonomi Üniversitesi Rektörü **Sayın Prof. Dr. Murat AŞKAR**, Kamu, Özel Sektör ve Üniversitelerimizin yöneticileri, öğretim üyeleri, Sivil Toplum Örgütlerimizin temsilcileri, Bilişim Uzmanları ve öğrencilerin katılımı ile gerçekleşen zirvede; alanlarında söz sahibi olan yirmi üç (23) konuşmacı yer almış ve 650'yi aşkın katılım olmuştur. Vodafone ve Türk Hava Yolları'nın Ana Sponsor olduğu söz konusu etkinliğe 86 sponsor firma destek vermiş ve sponsor firmalardan 70'i stant açarak ürün ve hizmetlerini sergilemiştir.

Açılış Konuşmaları

Açılış konuşmaları, TBD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı **Sayın Kenan ALTINSAAT**, Vodafone İcra Kurulu Başkan Yardımcısı **Sayın Özlem KESTİOĞLU**, TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE**, BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, KVKK Başkanı **Sayın Prof. Dr. Faruk BİLİR**, T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı **Sayın Doç. Dr. Kübra Güran YİĞİTBAŞI**, T.C. Milli Eğitim Bakan Yardımcısı **Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR** ve T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı **Sayın Dr. A. Taha KOÇ** tarafından, kapanış konuşmaları ise T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR** tarafından gerçekleştirilmiştir.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı **Sayın Dr. Ali Taha KOÇ**, KAMU BİB'24 BİMY'28 Bütünleşik Etkinliği açılışında yaptığı konuşmada gelişen teknoloji ve çağın gereksinimlerine dikkat çekerek Türkiye'nin dijital dönüşümünü anlatmıştır. Sayın KOÇ, konuşmasının başında etkinliğin teması olan "Küresel Salgın ve Dijital Gelecek"le ilgili olarak; geçmişten öğrenip, geleceğe bakılması gerektiğini, ekonomilerin ve toplumların "Covid-19 öncesi" kalıplara dönmesi artık pek olası olmadığını vurgulayarak her krizin beraberinde yeni fırsatları da getirdiğini söylemiştir. **Sayın KOÇ**, "Her kriz beraberinde yeni fırsatları da getiriyor. Özellikle pandemi ile mücadele ettiğimiz bu günlerde, dijital teknolojiler ve büyük ölçekli veri akışlarının, hayatımızı değiştirdiğini görüyoruz. Haziran ayında 2021 yılının en değerli 100 markası açıklandı. 2020 yılında Covid-19 etkisiyle yaşanan ekonomik krize rağmen, 100 küresel markanın toplam marka değerleri %42 artarak 7 trilyon dolara ulaştı." ifadelerini kullanmıştır.

Devletlerin artık dijital olması gerektiğine vurgu yaparak bu doğrultuda çalıştıklarını dile getiren **Sayın KOÇ**, "Devletler yalnızca dijital hizmetler vermekle kalmamalı, kendileri de dijital olmalı. Bu doğrultuda yenilikçi teknolojileri üretmek kadar bu teknolojilerin kullanımına imkân veren dijital alt yapıların oluşturulmasından, verilerin kendi sınırlarımız içinde kalarak yapay zekâ ile yorumlanmasına, büyük veriden değer ekonomisine geçişe ve her nesnenin internete bağlandığı günümüzde siber tehditlerden korunmaya kadar birçok alanda çalışmaktayız. Temel hedefimiz bu dönüşümü sürdürülebilir kılmak." diye görüş belirtmiştir.

Verinin dijital dönüşümün lokomotifi olduğunu "Dijitalleşme, tamamlanması gereken bir süreçten öte insan odaklı bir gelecek tahayyülüdür. Bu geleceğin kesişim noktasında ise veri vardır. Nesnelerin internetinden 5G'ye, blok zincirden bulut bilişim ve yapay zekâyâ kadar tüm teknolojilerin odağında olan veri dijital dönüşümün de lokomotifidir." diye ifade eden **Sayın KOÇ**, Ulusal Veri Sözlüğü ile Açık Veri Portalı çalışmalarının bu doğrultuda başlatıldığını, bu çalışmaların sonucunda bilgi ve iletişim sistemlerinde veri sahipliği ve dil birliği sağlanarak kurumlar arası entegrasyon zorluklarının giderileceğine vurgu yapmıştır.

Covid-19 pandemi döneminde e-Devlet Kapısı'nın, vatandaşların işlemleri için hızlı ve Covid-19 tedbirlerine uyarak yapabilecekleri bir alan olduğunu dile getiren **Sayın KOÇ**; bu süreçte ihtiyaç duyulan pek çok hizmetin e-Devlet Kapısı'na entegre edildiğini, vatandaşların %88'inin e-Devlet Kapısı'nı aktif bir şekilde kullandığını ve yeni bütünleşik hizmet yapısıyla ilgili işlemlerin artık tek bir pencerede yer aldığını dile getirmiştir.

Sayın KOÇ, Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan'ın G20 zirvesinde yaptığı konuşmada; yapay zekâ, 5G ve nesnelerin interneti gibi teknolojilerin yanında inovasyonun ekonomiye ve toplumlara faydalı şekilde kullanılması ve yapay zekânın "insanı merkeze alan" bir yaklaşımla ele alınması gerektiğinin altını çizdiğini belirterek, Ulusal Yapay Zeka Stratejisi'nin bu doğrultuda hazırlandığını dile getirmiş ve "Ulusal Yapay Zekâ Stratejimizde; teknik altyapının iyileştirilmesinden alan uzmanlarının yetiştirilmesine, yapay zekâ alanında girişimciliğin geliştirilmesinden hukuki düzenlemelerin güncellenmesine kadar toplam 119 tedbir belirlenmiştir. 5 yıl içerisinde ülkemizde yapay zekâ alanının GSYH'ye katkısının %5'e yükseltilmesi ve bu alandaki istihdamın da 50.000 kişiye çıkarılması hedeflenmektedir. Yapay zekânın temelini oluşturan eğitim ve beceriler, stratejimizde önem verdiğimiz konuların başında yer almaktadır." ifadelerinde bulunmuştur.

Daha fazla çevrim içi oldukça teknolojinin karanlık yüzüyle de daha sık karşılaşıldığına vurgu yapan **Sayın KOÇ**, "İki ciddi tehlikeden bahsedebiliriz. Bunlardan ilki; siber saldırıların her geçen gün artarak bütün ülkeleri, kurumları ve şirketleri hedef almasıdır. Bu gerçeği Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayınlanan Küresel Riskler 2020 ve 2021 raporlarında da gördük. Asla bizim başımıza gelmeyeceğine inanmak en kolay yoldur. Dünya üzerinde siber saldırıya uğramayan veya hacklenmeyen ülke, kurum veya büyük bir şirket bulunmamaktadır. İkinci tehlike ise dezenformasyon ve hızlı yayılan yanlış bilgidir. Zararlı çevrimiçi yanlış bilgi ve dezenformasyon COVID virüsünden bile daha hızlı yayılmakta. Hızlı yayılabildiği gibi, etkileri de en az COVID virüsü kadar yıkıcı olabilmektedir. Bu sebeple siber güvenliğin en zayıf halkasının insan olduğunu unutmamalıyız." diye görüşlerini belirtmiştir.

Sayın KOÇ konuşmasını son bölümünde; kamu, üniversite ve özel sektör temsilcilerine seslenerek teknolojiye yön veren bir ülke olmak için dijital dönüşüm zamanının başladığını dile getirmiş ve "Bugünden atacağımız adımlar, yarının dünyasında teknolojiyi takip eden değil teknolojiye yön veren bir ülke olabilmemiz için oldukça önemlidir. Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı olan 2023 yılına ilerlerken dijital dönüşüm ekosisteminin gelişimini teşvik ederek, dijital becerilerin ve yetkinliklerin geliştirilmesi ülkemizin önemli önceliklerinden biri hâline geldi. Şimdi dönüşüm zamanı..." diyerek konuşmalarını tamamlamıştır.

T.C Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR**, KAMU BİB'24 BİMY'28 Bütünleşik Etkinliği kapanış töreninde yaptığı konuşmaya 50 yılı dolu dolu geçen başka bir STK'mız yok. TBD kadar başarı dolu geçen ve 50.yılımı kutlayan başka bir STK'mız yok sözleriyle başlamıştır.

Sayın KACIR, "2 yıl önce gene buradaydık. O zaman uzun bir sunum yapmıştım. 2019 yılı Sanayi ve Teknoloji Stratejisini sizlerle paylaşmıştım. Bugün sizlere geçen 2 yıllık sürede Sanayi ve Teknoloji Stratejisi kapsamında gerçekleştirdiğimiz faaliyetler ve gelişmelerden bahsedeceğim. Milli Teknoloji hamlesine çok önem veriyoruz. Savunma Sanayiinde olduğu gibi sanayinin diğer alanlarında da kritik teknolojileri yerleştirmeyi millileştirmeyi cumhuriyetin kuruluşundan bugüne temel ilkimiz olan

en öncelikli ödev olarak değerlendiriyoruz. Finans, enerji, gıda ve tarımda, teknolojinin tüm alanlarında yerleştirme millileştirme hamlesini hayata geçirmeye gayret ediyoruz. Bu çerçevede son 2 yıl içerisinde hayata geçirilen en önemli işlerden biri teknoloji odaklı sanayi hamlesi programı oldu. Türkiye orta ve düşük teknoloji sınıflarında cari fazla vermekle beraber ileri teknoloji sınıfında dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi cari açık vermekte ve bu cari açık meselesi bizim bugünkünden daha müebbeh daha

güçlü ekonomi ortaya çıkarabilmemiz için bir engel teşkil etmektedir. Biz aslında cari açık sorununu kalıcı olarak ortadan kaldırmak ve yine tam bağımsızlık ilkesi iddiamızı güçlendirebilmek adına Türkiye'nin yüksek seviyede ithal ettiği orta ve ileri teknoloji sınıfındaki ürün gruplarını çok kapsamlı bir çalışma ile sizlerin tüm sektör paydaşlarının katılım ve katkılarıyla tespit ettik ve kamuoyuyla paylaştık. 919 öncelikli ürünü hem yüksek düzeyde cari açık verdiğimiz ve halen dünyada trendi pozitif olan, yani halen ticarete daha fazla konu olan 919 öncelikli ürünü kamuoyunun önüne koyduk. Geçtiğimiz yıl bir pilot uygulamayı makine sektöründe gerçekleştirdik. Burada Türkiye'de hali hazırda üretimi hiç olmayan veya çok kısıtlı olan 20 ürüne yönelik yatırım ve ARGE projesini destekleme kararı aldık. Takip edenleriniz olmuştur bu yıl içerisinde doludizgin çağrılara çıktık. 400 başlıkta mobilite sektöründe, üretimde yapısal dönüşümde, sağlık ve kimya ürünlerinde nihayet

dijital dönüşümde çağrılara çıktık. Beklentimizin çok ötesinde, çok yoğun alaka gördü bu çağrılar. Bütün yatırım ekosistemimizin çok yoğun bir ilgisi oldu. Önümüzdeki 6 ay bunların neticelerini gerçekleştirdiğimiz, değerlendirmelerini yaptığımız ve pek çok firmamıza ARGE'den yatırıma, üretime uçtan uca destek verdiğimiz bir dönem olacak. Bu 919 ürün hali hazırda Türkiye'nin 60 milyar dolar yıllık ithalatı olan ve 50 milyar dolar cari açık verdiği ürünler. Dolayısıyla bu ürünlerde gerçekleştirdiğimiz her bir yatırım her bir üretim Türkiye'nin bugünkünden daha güçlü bir ekonomiye taşınması için kritik önem taşıyacak. Bizim için son iki yılda o toplantıda vaat ettiğimiz ve gerçekleştirme açısından önemli mesafe kat ettiğimiz bir iş bu hamle programı olmuştur ve bu program sürekli olarak devam edecektir." diye görüşlerini belirtmiştir.

Açık kaynak platformunun gene 2 yıl önce vaat edilen bir program olduğunu belirten **Sayın KACIR**, " Türkiye Açık Kaynak Platformunu kurduk. İstanbul ve Doğu Marmara Ajansı destekleri ile bir proje olarak hayata geçirdik. Açık Kaynak Platformu kapsamında Türkçe doğal dil işleme projesini hep beraber gerçekleştiriyoruz. Aynı zamanda iki yenilikçi yazılım okulunu açık kaynak platformu ile hayata geçirdik. Ekol 42 yazılım okullarını Türkiye'ye getirdik. 30'a yakın ülkede faaliyet gösteren yeni nesil öğretmensiz zaman kısıtı olmayan ve ücretsiz eğitim okulları bunlar. Yaklaşık 3 yılda sıfırdan yazılımcı geliştirici yetiştiren okullar. Bunların birini İstanbul'da, birini Kocaeli'nde Bilişim Vadisinde açtık. 3.ncü yıldan itibaren her yıl 750 yazılım geliştiriciyi ekosisteme kazandırıyor olacağız." ifadelerini kullanmıştır.

2 yıl önce teknoloji geliştirme ve ARGE merkezlerinde yeni yaklaşımlar gerçekleştireceklerini vaat etiklerini belirten **Sayın KACIR**, " Girişim Sermayesi Fonları güçlendirmeyi stratejik amaç olarak görüyoruz. Ana hedeflerimizden biri, 2023 hedeflerimizden biri. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde (TGB) ve ARGE merkezlerinde yüksek düzeyde vergi muafiyetinden faydalanan şirketlere yararlandıkları desteklerin belli bir oranında ekosisteme katkı vermek üzere Girişim Sermayesi Fonlarına yatırım mükellefiyeti zorunluluğu getirdik. Böylece büyük şirketlerimiz önümüzdeki dönemde startup'larımızın büyümesine doğrudan katkı sunuyor olacaktır. Yine TGB'lerin kendi sınırları dışında kuluçka merkezleri açmasına yönelik düzenleme yaptık. Böylece TGB'lerin ekosistemdeki etkinliğini de bugünkünden daha ileri bir konuma taşıyor olacağız. Yine Bakanlık desteklerimizi sadece inşaat çalışmalarına değil teknoloji geliştirme bölgelerindeki ortak altyapılara sunma imkanı getirdik." ifadelerini kullanmıştır. Aynı düzenleme ile kalkınmayı ülkenin tamamına yaygınlaştırmak amacıyla teknoloji geliştirme bölgelerinde uzaktan çalışmayı kalıcı olarak % 20'ye getirdiklerini, 2023 hedefi olarak konulan en az 10 Turcorn hedefi için an itibari ile 5 Turcorn çıkarmış olduklarına vurgu yapan Sayın KACIR, Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilecek olan yeni Turcorn programı ile de ölçek büyütme ve küreselleşme desteklerini sağlayacaklarını belirterek konuşmalarını tamamlamıştır.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Bakan Yardımcısı **Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR** etkinliğin açılışında yaptığı konuşmada, “Dijital becerilerin kazandırılması sürekli değişim ve dönüşüm geçiriyor. Bu konu 1980 yılından bu yana devam ediyor. İlkokul ve ortaokul programlarında yer alan yetkinliklerden biri de dijital yetkinlik. Bu kapsamda beşinci ve altıncı sınıflarda zorunlu bilgisayar, yedinci ve sekizinci sınıflarda ise seçmeli bilişim teknolojileri ve yazılım dersleriyle çocuklarımızın eğitimini sağlıyoruz. Bunun yanında dijital yetkinlikler zorunlu dersler arasında yer alan derslerle de ilişkilendirilmiştir. Sadece öğrencilerimiz için değil öğretmenler açısından da sürekli bir yenilenme çabası içindeyiz. Eğitim fakültelerinin tüm bölümlerinde bilgisayar dersleri de zorunlu. Yakında başlayacak olan IPA3 ve Dünya Bankası projeleri ile öğretmenlerimizin dijital yetkinliklerimizi yeniliyoruz. Bu çalışmalar İki eksende ilerliyor. Birinci eksen becerilerin yenilenmesi, ikincisi ise içeriklerin geliştirilmesi olarak belirlendi. MEB eğitim platformu 23 Mart, 18 Haziran 2021 arasındaki tıklama sayısında, eğitim kategorisinde ülkemizde beşinci olmuştur. Uzaktan eğitim sürecinde TRT okul eğitim kanallarında yaklaşık 1000 öğretmen ile 11.143 ders videosu çekilerek, 18 bin 377 saat kayıt yapıldı” ifadelerinde bulunmuştur.

Sayın AŞKAR, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisinin destekleri ile açmış oldukları Siber Güvenlik Lisesinin kendileri için onur kaynağı olduğunu belirterek, benzeri diğer meslek teknik liselerinin de açılması için gerekli çabayı gösterdiklerine vurgu yapmıştır.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliğinin (BÖTE) her ne kadar sayısı azalmış olsa da bakanlık için çok önemli olduğunu ifade eden **Sayın AŞKAR**, TürkcCell ile birlikte Bilim Sanat Merkezlerinde yürütmüş oldukları Zeka Gücü Projesinde görev alan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun da BÖTE mezunlarından oluştuğunu belirtmiştir.

Türkiye Bilişim Derneği tarafından düzenlenen “Küresel Salgın ve Dijital Gelecek” temalı KAMU BİB’24 BİMY’28 Bütünleşik Etkinliğinin açılış törenine çağrılmasından dolayı teşekkür ederek konuşmasına

başlayan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Bakan Yardımcısı **Sayın Doç. Dr. Kübra Güran YİĞİTBAŞI**, “İnsanlık olarak tarihte ender nitelikte görülen bir dönemin içinden geçiyoruz. 1 Aralık 2019’dan bugüne, Covid-19 salgını sebebiyle dünyada hayatını kaybedenlerin sayısı 5 milyonu geçti. Türkiye olarak bu süreçte güçlü sağlık altyapımız, sosyal güvenlik sistemimizin kapsayıcılığı, sosyal yardımlarımız ve sosyal hizmetlerimizle diğer ülkelere oranla başarılı bir sınav verdik. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızı pandemi sürecinde de yalnız bırakmayarak verdiğimiz hizmetler ile her daim yanlarında olduk.

Dezavantajlı grupların ve aile fertlerinin ihtiyaç duyduğu psiko-sosyal destekler ve rehberlik ihtiyacıyla ilgili çalışmalarımızı salgın döneminde aksatmadan yürüttük. Vatandaşlarımızın her türlü sorun çözme kapasitesini artırmak üzere, Eğitim, danışmanlık ve farkındalık çalışmalarımıza ağırlık verdik. Sosyal Koruma Kalkanı altında sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar odaklı programları hayata geçirdik. Bu vesileyle, en ön safta özveriyle çalışan sağlık çalışanlarımız ve sosyal hizmet görevlilerimize teşekkür ediyorum.” ifadelerini kullanmıştır.

Sayın YİĞİTBAŞI, “2020’de COVID-19, neredeyse tüm ülkeleri ve dünya çapında 50 milyondan fazla insanı etkiledi. Böyle bir süreçte vatandaşlarımıza sosyal yardımlarımızı hızlı ve etkili bir şekilde ulaştırmamız büyük önem arz ediyordu. Dönemsel ihtiyaç sahibi haline gelen vatandaşlarımızın yanında olmak için e-devlet üzerinden Salgın Sosyal Destek Programımızı hayata geçirdik. Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü Bütünleşik Sosyal Yardım Sistemine ek olarak, İŞKUR ve SGK veri tabanlarından aynı anda istifade edebilmemiz bu süreci çok hızlandırdı. Bu arada Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminden bahsedecek olursak; Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi, insan kaynağı ve maddi açıdan tamamen yerli ve milli kaynaklarla geliştirildi. Sistem 2011’den bu yana Bakanlığımız ile her il ve ilçede kurulu Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıflarınca kullanılıyor. Tüm sosyal

yardım süreçlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi ile günlerce süren başvuru süreleri dakikalara indirilmiştir. Bütünleşik Sistemde hâlihazırda 9 milyon aktif hanede kayıtlı 58 milyon vatandaşa ilişkin sosyo-ekonomik veriler tutulmakta olup, sistemin 5.000'i anlık aktif olmak üzere toplamda yaklaşık 8.000 aktif kullanıcısı bulunmaktadır. Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminin veri tabanı sayesinde sosyal yardım alanında koordinasyon sağlanırken; Mükerrerlik de engellenmiş olup, sosyal yardım alanında yaşanabilecek suistimallerin ve kaynak israfının da önüne geçildi. Bunun yanında güçlü bilişim sistemimiz, tüm dünyada etkisini gösteren Covid-19 salgını sürecinde de sağladığı veri alt yapısı sayesinde hızlı karar alarak vatandaşlarımıza sosyal yardımlarımızı ivedilikle ulaştırmamızı sağladı. Böylece salgın döneminde bulaş riskini azaltmak ve bürokrasiyi hızlandırmak için e-Devlet Kapısı üzerinden elektronik olarak alınan 13 milyon (tekil başvuru) sosyal yardım başvurusunun değerlendirme süreci hızlandırıldı. 28 farklı kurum ve kuruluşumuzun entegre olduğu Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi, Dünya Bankası ve Avrupa Konseyi tarafından iyi uygulama örneği olarak gösterildi.” diye görüş belirtmiştir.

“Dijital dünya ve teknoloji, bizler için olağanüstü fırsatların yanı sıra bazı riskleri de barındırıyor. Çocuklar ve gençler keşfetmek, iletişime geçmek ve öğrenmek için internetin ve mobil teknolojilerin gücünü kullanıyor. Ancak bu durum sanal zorbalık, mahremiyet sorunları, internette güvenilir kaynak bulmanın güçlüğü gibi pek çok problemi de, ailelerin ve eğitimcilerin gündemine taşıyor. Aynı zamanda aile, çocuk, medya ve iletişim alanında çalışmış bir akademisyen olarak yaşadığımız dijital dönüşümün aile-ebeveyn ilişkilerini olumsuz yönde etkilememesi için yapılan çalışmaları yakından takip ediyorum. Her aile, çocuk, genç, yaşlı ve engellinin dijital dünyanın sunduğu olanaklardan faydalanabilmesi için fırsat eşitliği yaratacak politikalar üretiyor aynı zamanda karşılaşılabilecekleri riskleri en aza indirmeye çalışıyoruz. Başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelliler olmak üzere toplumun her kesiminin ihtiyaçlarını ve dijitalleşen geleceklerini karşılayabilmek için vatandaşlarımızın kendilerine özgü ihtiyaçlarını ve görüşlerini politikalarımızın merkezine yerleştiriyoruz. Daha güçlü dijital becerilere sahip daha fazla bireyin, ülkemizin dijital dünyadaki rekabet gücüne katkı sağlayacağına inanıyoruz.” ifadeleri ile konuşmasının devam eden **Sayın YİĞİTBAŞI**, “ Pandeminin getirdiği belirsizlikler ve zorluklar bizlere ailelerimizin kıymetini bir kez daha gösterdi. Yaşam Memnuniyeti Araştırması, 2020 sonuçlarına göre, 18 ve üzeri yaştaki bireylerin %69,7’si kendilerini en fazla ailelerinin mutlu ettiğini belirtmiştir. Toplumumuz için aile kurumu her zaman önemli olmuştur. Son yıllarda yaşanan hızlı toplumsal değişim ile birlikte aile kurumunun güçlendirilmesini ve ailelerin ihtiyaç duydukları konular hakkında bilgilendirilmelerini öncelikli sorumluluklarımızdan görüyoruz. Dijital çağda ilerlerken aile değerlerimizin olumsuz etkilenmemesi için ailelerimizi teknolojiden en iyi şekilde yararlanabilmeleri ve olası riskleri yönetebilmeleri konusunda destekliyoruz. Bu amaçla bakanlığımız tarafından Aile Eğitim Programı (AEP) hazırlanmıştır. Program, aile yaşamı için temel sayılan “ Aile Eğitimi ve

İletişimi”, “Hukuk”, “İktisat”, “Medya” ve “Sağlık” alanlarında 28 modülden oluşmaktadır. Aile Eğitim Programında Medya alanı altında oluşturduğumuz modüller ile ailelerimize nasıl iyi birer dijital ebeveyn olabilecekleri yönünde rehberlik ediyor hem de medya okuryazarlık becerileri kazanmaları için çalışıyoruz. “ diyerek konuşmalarını tamamlamıştır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, KAMU BİB’24 BİMY’28 Bütünleşik Etkinliği açılışında yaptığı konuşmaya “Teknolojinin sunduğu imkânların, neredeyse sınırsız olması nedeniyle, dünyanın dört bir yanında özellikle AR-GE alanında önemli bir çalışma potansiyeli bulunuyor. Fikirlerin hayat bulması ve aynı zamanda kaynakların etkin ve verimli kullanılması adına hemen her sektörde çalışmalar yürütülüyor” sözleriyle başlamıştır. Bilişim teknolojileri yönetişiminin giderek önem kazandığını hatırlatan **Sayın KARAGÖZOĞLU**, “Tüm kurumlar hedefleri doğrultusunda etkin ve üretken bir çalışmayı amaçlıyor. Bu anlamda bilişim teknolojileri, kurumların hedeflerini gerçekleştirmede kullandıkları en önemli araçlardan birini oluşturuyor. Kurumların başarıları, neredeyse bilişim teknolojileri yönetişimindeki başarısı ile ölçülür hale geldi. Bu nedenle, kurumsal yönetim ile bilgi teknolojileri yönetişimini birlikte ele almak durumundayız. Kurumlar, idari yapılanmalarını gerekli bilişim süreçleri ile harmanlamalı, bu süreçleri yüksek bir etkileşim ve katılımı hayata geçirmelidir” diye görüşlerini belirtmiştir.

Salgınla birlikte artan e-ticaret trafiğine işaret eden **Sayın KARAGÖZOĞLU**, “Verilere baktığımızda; 2020 yılının ilk 6 ayında 2019’un aynı dönemine göre %64 artış yaşanırken, 2021 yılı ilk 6 ayı itibarıyla ülkemizde e-ticaret

hacminin bir önceki yılın aynı dönemine göre %75.6’lık artışla 161 milyar TL olarak gerçekleştiğini görüyoruz. E-ticaret, işletmelere küresel anlamda fırsatlar sunarken, dijitalleşme sürecini gerçekleştiren firmalara da coğrafyadan bağımsız çok hızlı büyüebilme şansı verebiliyor. Ülkemizin gerek coğrafi konumu gerekse dinamik yapısı itibarıyla e-ticaret konusunda da önemli bir potansiyeli bulunuyor” ifadelerini kullanmıştır.

Dijitalleşme yolunda ülkemizin doğru yatırımlar yapmasının önemli olduğunu vurgulayan **Sayın KARAGÖZOĞLU**, “Ülkemizin altyapı ve kullanım verilerine baktığımızda, mobil abone sayımızın 85 milyona yaklaştığını ve bu sayının %93’ünün 4.5G hizmeti alan abonelerimiz olmasının yanında mobil abone yaygınlığının %101’i aştığını görüyoruz. Ülkemizde çevrim içi geçirilen sürenin ortalama 8 saat olduğunu görüyoruz. Salgının başlamasından sonra hayatımızın sanal dünyaya taşınma zorunluluğunun da etkisiyle, internet abone sayımızdaki artış ivmesi de hızlanmıştır. 2021 ilk yarıyı itibariyle 85,7 milyona ulaşan toplam genişbant abonelerinin veri kullanım miktarları da önceki yılın aynı dönemine göre sabitte %39 ve mobilde %31 artış göstermiştir. Yüksek hızlı internete olan ihtiyacın artmasıyla birlikte fiber altyapısı uzunluğunu 445 bin kilometreye, fiber internet abone sayısı ise 4,3 milyona ulaşmış durumdadır” bilgisini paylaşmıştır.

5G’nin yerli ve milli olarak kullanılmasının öneminin altını bir kez daha çizen ve kurum olarak “Milli Teknoloji Hamlesi” rehberliğinde yaptıkları çalışmalardan bahseden **Sayın KARAGÖZOĞLU** “6G ağları, yapay zekâ ve makine öğrenimi teknolojileri yardımıyla yeni akıllı uygulama teknolojileri ile bizleri tanıştırmayı hedefliyor. 5G ile karşılaştırıldığında, 6G kablosuz iletişim ağlarının çok daha yüksek spektrum, enerji ve maliyet verimliliği, daha yüksek veri hızı, 10 kat daha düşük gecikme, 100 kat daha yüksek bağlantı yoğunluğu, daha fazla otomasyon imkânı, milisaniyenin altında zaman gecikmesini sağlanması bekleniyor” diye görüş belirtmiştir.

Bu teknolojik imkânların bazı tehlikeleri olabileceğinden de bahseden **Sayın KARAGÖZOĞLU**, “Sürdürülebilir başarı asla tesadüf olamaz. Yaptığımız özverili çalışmaların karşılığını almaktan gurur duyuyoruz. Bu motivasyonun ve başarının en önemli unsurlarından biri yerli ve milli teknolojiye sahip olmaktır. Ne kadar çok yerli ve milli teknolojiye sahip olursak, o kadar güçlü ve bağımsız bir siber güvenlik yapısına sahip olacağımız aşikâr. Bu kapsamda; BTK bünyesinde tamamen kurumsal iç kaynaklarla yerli ve milli şekilde geliştirilen AVCI, AZAD, KASIRGA, ATMACA, KULE uygulamaları ile siber güvenliğimizi sağlamak için durmadan çalışıyoruz ve çalışmaya da devam edeceğiz” sözleriyle konuşmasını tamamlamıştır.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) Başkanı **Sayın Prof. Dr. Faruk BİLİR**, KAMU BİB’24 BİMY’28 Bütünleşik Etkinliği açılışında yaptığı konuşmada, “Bilişim teknolojilerinin gelişmesi sonucunda, az zamanda çok verinin işlenebildiği bilinen bir gerçektir. Dijitalleşmenin hızla ilerlediği günümüzde, kişisel verilerin korunmasının önemi daha yakından hissedilmiş, kişinin özgürlüğünün bir parçası olan mahremiyetin ne denli önemli bir gereksinim olduğunun farkına varılmıştır. Hem dünyada hem de ülkemizde yapılan hukuki düzenlemelerin ve buna yönelik gelişen farkındalığın etkisiyle, kişisel verilerin korunması sıklıkla konuşulmaktadır. Hukuk sistemimiz içerisinde doğrudan kişisel verilerin

korunmasına yönelik ilk ve temel düzenleme Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'dur. Bu yönüyle Kanun, kişisel verilere ilişkin koruma mekanizmasının baş aktörü konumundadır. Kanunla ilgili bilinmesi gereken en önemli şeylerden biri; kişisel verilerin işlenmemesini değil, kişisel verilerin hukuka uygun şekilde işlenmesini amaçlıyor olmasıdır. Bu amaç doğrultusunda Kanun; kişisel verilerin, belirli ilke ve şartlar çerçevesinde işlenmesine imkan tanımaktadır. Bu durum ise Kanunun düzenleyici bir niteliğe sahip olduğunu ortaya koymaktadır. " diye görüşlerini belirtmiştir.

Sayın BİLİR, "Kişisel verilerin korunması mevzuatına uyum sağlayan şirketlerin-kuruluşların sadece itibarı değil, rekabet gücü de artmaktadır. Temel hak ve özgürlüklerin korunması başta olmak üzere; rekabet gücünün ve marka değerinin artması bakımından, veri korumanın yerleşik bir kültür haline gelmesi olmazsa olmaz niteliğindedir. Bununla birlikte; sektörlerden bağımsız olarak, toplum genelinde

kişisel verilerin korunması noktasında hatırı sayılır nitelikte bir farkındalığın oluşmaya başladığını gözlemlemekteyiz. Gerek Kurumumuza gelen görüşler-başvurular, gerekse de Kurum dışı etkinliklerimizde yöneltilen sorular çerçevesinde hem kamu, hem özel sektör nezdinde Kanuna uyum için özen gösterildiğini görmekteyiz. Şüphesiz ki geldiğimiz noktada; ülkemiz veriden değer üretebilen teknolojileri desteklemekte, veri temelli ekonominin gereklerinin bilinciyle, kişisel verilerin korunması alanında reform hareketlerini devam ettirmektedir. Bu kapsamda, çeşitli eylem planları ile kişisel verilerin korunması alanında da önemli hedefler belirlenmiştir. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Avrupa Birliği standartları ile uyumlu hale getirilmesi hedeflenmiştir." görüşlerini belirterek konuşmasına devam etmiştir.

İnsanın değerli olduğunu, değerli bir varlık olan insanın verilerinin de değerli olduğunu belirten **Sayın BİLİR**, " Veriden değer üretebilen teknolojilerden yararlanılması dijital çağda bir tercih değil, gerekliliktir. Veri temelli süreçlerin hızla hayata geçirildiği bir dünyada, elbette ülkemizin bu gelişmelerin dışında kalması beklenemez. Güvenliği sağlamak,

teknolojiden vazgeçmeyi gerektirmez. Başka bir ifadeyle, kişisel verilerin güvenliğini temin etmek için teknolojinin sağladığı kolaylıklardan vazgeçmek gerekmez. Burada esas olan; insan onurunu merkeze alan bir anlayışla hareket etmektir. Örneğin; yapay zeka teknolojileri bugün birçok alanda karşımıza çıkmakta ve hayatımızı kolaylaştırmaktadır. Ancak yapay zeka, kullandığı verilerin kalitesi ve doğruluğu ile orantılı sonuçlara ulaşmaktadır. Algoritmalarından geçen verinin yanlış olması yapay zekanın ulaştığı sonuçların da yanlış olmasına neden olmaktadır. Atılacak adımlardan ilki, yapay zeka algoritmalarının uygulanacağı verilerin kontrollü bir şekilde seçilmesidir. Verilerin türü, kaynağı, niteliği değerlendirilerek gereğinden fazla veri işlenmesi engellenmelidir. Yapay zeka alanında toplanan kişisel veriler üzerinde kişilerin sahip olduğu haklar unutulmamalı, gereken her durumda kişiler aydınlatılmalıdır. Kurumumuz yakın bir zamanda yapay zeka alanında kişisel verilerin korunması maksadıyla birtakım tavsiyeler yayımladı. Bu tavsiyelerin göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı kanaatindeyim.” değerlendirmesinde bulunmuştur.

Sayın BİLİR, “Dijital ayak izlerimizin geleceğimizi şekillendirebildiği bir dünyada, kişisel verilerin korunmasını "dijital çağda insan kalabilme" ideale hizmet eden önemli araçlardan biri olarak görüyorum. Birçok sistemin ve çalışma biçimlerinin çevrimiçi olduğu, nesnelerin interneti ve artırılmış gerçeklik gibi teknolojilerin hayatımıza girdiği günümüzde, kişisel verilerin korunması; yalnızca kişi, kurum ve kuruluşlar için değil, aynı zamanda ülkeler için de hayati bir önem taşımaktadır. Kişisel verilerin korunması, bugün olduğu gibi gelecekte de dijital hayatın vazgeçilmez unsurlarından biri olacaktır. Kişisel veriye saygı, insana saygıdır. İnsan var oldukça, kişisel verilerin yolculuğu da devam edecektir. Dolayısıyla kişisel verileri korumak daha da önemli bir hale gelecektir. Hepimizin yakından hissettiği üzere gelecek, beklediğimizden daha hızlı geldi... Bu nedenle geleceği gelecekte değil, bugünden şekillendirmeliyiz diye düşünüyorum. Türkiye’de kişisel verilerin korunması ekosisteminin geliştirilmesi için başta kamu ve özel sektör olmak üzere üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve tüm paydaşlar arasında aynı bugünkü gibi verimli etkinliklerin hayata geçirilmesi gerektiğine inanıyorum. Ben bu süreçte yapıcı bir tutum içerisinde, hep birlikte yapacağımız çalışmalarla, bu alanda ülkemizi daha üst noktalara taşıyacağımıza gönülden inanıyorum. Kurumumuzun her zaman olduğu gibi bundan sonra da, görev alanına giren her konuda sektöre gereken desteği vermeye hazır olduğunu ifade etmek istiyorum.” ifadeleri ile konuşmasını tamamlamıştır.

Türkiye Bilişim Derneği Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** etkinliğin açılışında yaptığı konuşmada, “TBD bir başarı öyküsüdür. 50. Yılımızı kutladığımız bu yılda geriye dönüp baktığımızda, verdiğimiz mücadele ve edindiğimiz kazanımların heyecanını hala yaşadığımızı görüyorum. Bir sivil toplum kuruluşunun bu denli destek görmesinin dünyada

bir örneği daha yoktur. Bu nedenle öncelikle özel sektörümüze teşekkür ediyorum. 50 yıllık süreçte özel sektör bizi hep destekledi ve hep yanımızda oldu. Bunun yanında Kamu sektörü politika geliştiricileri TBD'nin çalışmalarını her zaman destekleyerek, hazırladığımız raporları dikkate alarak işbirliklerimizi güçlendiriyorlar ve bizlerde bu motivasyon ile yolumuza devam ediyoruz. Bu kapsamda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü Kişisel Verileri Koruma Kurulu Dijital Dönüşüm Ofisi ve daha birçok kamu kurumumuzla birlikte ülkemizi teknoloji alanında daha ileri bir noktaya taşımaya gayret gösteriyoruz” diye görüşlerini belirtmiştir.

Sayın AKTEPE, “ Bir STK'nın özel sektörden bu denli destek görmesi çok sık görülmeyen bir durum. Üyesi olduğumuz Avrupa

Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyine (CEPIS) etkinliklerimiz, çalışma alanlarımız ve destekleyen paydaşlarımız konusunda yaptığımız sunumda özel sektörden gördüğümüz destek ilgi ve beğeni topladı. Bugün sayısı 150'yi geçen özel sektör şirketi, TBD'nin etkinliklerine sektöre katkısına inandıkları ve güvendikleri için destek veriyor. Kamu sektörü politika geliştiricileri, karar merkezleri TBD'nin çalışmalarını destekliyorlar. Önerilerimize, eleştirilerimize ve hazırladığımız raporlara gösterdikleri yaklaşımla işbirliğini güçlendirmemize yardımcı oluyorlar. Kapılarının bizlere her zaman açık olduğunu bilmek bizleri ayrıca motive ediyor. Ülkemizin bilişimle dönüşümü çerçevesinde Sanayi Bakanlığıyla yaptığımız görüşmelerimizde ortaya konulan stratejilerin yerine gelmesi, önerilerimizin dikkate alınması ve ortak hedefler ortamı bizleri heyecanlandırıyor. Milli Eğitim Bakanlığıyla geçmişte ve yakın zamanda birlikte gerçekleştirdiğimiz çalışmalar malumdur. Hele ki, bir ilk olan Bilgisayar Teknolojileri İle Eğitim (BTIE) projesinin başarısı ve yaydığı dalga ile oluşan akademik gelişmeler unutulamaz. Bu projeyi bakanlığımız desteğiyle tekrar hayata geçirmek için ilk adımlarımızı atmış bulunuyoruz. Sağlık Bakanlığıyla çok eskiye dayalı çalışmalarımız ve sağlıkta bilişim konulu etkinliklerimiz var.

Sağlıkta Dijital Dönüşüm Zirvesi'nin ikincisini düzenledik ve sürekli bir etkinliğe dönüştürdük. TBD tarafından hazırlanan Türkiye'nin Yapay Zekâ Strateji Belgesi, T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisinin Siber Güvenlik Rehber dokümanına girdi sağlanması, yerli ve milli teknoloji hamlesi sürecine uyumlu bir çalışma programı içerisinde yol alıyoruz. 2017 den bu yana TBD ve BTK işbirliğinin ülkemizde bilişim teknolojilerinin gelişmesine katkı verecek şekilde yürütülmesine karar verilmiş ve birlikte özellikle Siber Güvenlik ve 5G konulu çalışmalarla bugüne kadar gelindi. TSE ile veri merkezi akreditasyon kriterleri üzerinde çalışmalarımız başarıyla devam ediyor” diyerek konuşmasına devam etmiştir.

“Gençlerin teknoloji alanında eğitim almalarına ve yaratıcı çalışmalar yapmalarına yönelik projelerimizi sürekli geliştiriyoruz. Türkiye Bilişim Derneğinin Genç Beyinler-Yeni Fikirler projesi her yıl gelişerek devam ediyor. Bu yıl bu projemizi ülke çapında yaygınlaştırarak kazananların kendi arasında tekrar yarışacağı bir formatta geliştirdik. 2021-2022 Çalışma döneminde TBD İcra Kurulu 28 ayrı çalışma alanı belirledi ve çalıştaylara başladı. Konusunda uzmanların katılımıyla yapılan bu çalışmaların ulaştığı zengin içerikle katkılarını sürdürüyorlar. Tüm bu gelişmeler için mutluluk duyuyorum” diye görüş belirten **Sayın AKTEPE**, “Bundan sonra da aynı şevk ve sizlerden aldığımız destekle hizmetlerimizi sürdüreceğiz. John Amatt 'ın dediği gibi Macera bir dağın yamacında ipe bağlı olarak asılı kalmak değildir, karşılaştığımız engeller, yarışlar, rekabet ve fırsatlar karmaşası içinde yürümeye devam ederek, benzersiz potansiyelimizi tekrar tekrar keşfedebilmektir. TBD bundan sonraki macerasını akıllı bir gayret içinde, sürdürülebilirlik ilkesiyle ve tüm paydaşlarla eşgüdüm içinde yani hep birlikte aynı bugün burada yakaladığımız ruhla Teknoloji üreten bir Türkiye için devam ettirecektir.” ifadeleri ile konuşmasını tamamlamıştır.

Vodafone İcra Kurulu Başkan Yardımcısı **Sayın Özlem KESTİOĞLU** etkinlik açılışında yaptığı konuşmada, “Türkiye'nin dijitalleşmesine destek olmayı amaç edinen Vodafone olarak ülkemizin geleceğini şekillendirecek pek çok önemli konunun ele alınacağı bu etkinlikte yer almaktan büyük mutluluk duyuyoruz. İçinde bulunduğumuz dijital çağda bir süredir devam eden dijital göçün, pandemi süreciyle birlikte baş döndüren bir hıza ulaştığını hep birlikte deneyimledik. Sadece dijital dönüşümü gerçekleştirmiş olan kurumların ayakta kalabildiği bir dönemden geçtik. Yaşam ve iş yapış şekillerimiz değişti. Uzaktan eğitim, uzaktan sağlık hizmeti, evden çalışma, fiziksel temasın neredeyse sıfırlandığı bir ortamda önemli toplumsal hizmetlerin devamlılığını ve ekonominin ayakta kalmasını sağladı. Bu süreçte, kamu kurumlarının dijitalleşmesi hızlandı. Kurumlar, bu dönemde dijitalleşmenin gücünü kullanarak vatandaşların ihtiyaç ve taleplerine daha etkin ve hızlı yanıt verme imkanı buldu. Dijitalleşmenin birçok ülkede kamu politikası olarak benimsendiğini ve

teşviklerle desteklendiğini görüyoruz. Yakın zamanda AB, Avrupa'nın 10 yıllık dijital dönüşüm planını içeren 2030 Dijital Pusula hedeflerini açıkladı. Hedefler içinde yetişkin nüfusun en az yüzde 80'inin dijital kimliklerini kullanması, bütün evlerin gigabit hızında internete sahip olması, 5G iletişim teknolojisinin yaygınlaştırılması ve temel kamu hizmetlerinin tümünün internet ortamında sağlanması gibi önemli kararlar yer aldı. Pandemi sonrası iyileşme döneminde AB ülkelerine ayrılan 750 milyar avroluk kalkınma paketinin yüzde yirmisi dijitalleşmeye ayrıldı." olarak görüş belirtmiştir.

Ülkemiz de dijitalleşme alanında önemli yatırımlara imza attı, atmaya da devam ediyor diyerek sözlerine devam eden **Sayın KESTİOĞLU**, TÜBİSAD tarafından açıklanan Türkiye'nin dijitalleşme endeksi raporuna göre ülkemizin dijitalleşme notunun 2019'da 5 üzerinden 2,94 iken, 2020'de 3,06'ya yükseldiğini, ülkemizin, birçok kamu ve özel kurumuyla uzun yıllardır dijitalleşme yatırımlarına hız verdiği için pandemi

sürecinde e-Nabız, HES ve uzaktan eğitim sistemi sağlayan EBA gibi hızlıca hayata geçen dijital platformlarla bu sürecin en iyi şekilde yönetildiğini, önümüzdeki dönemde yatırımlar yeni teknolojik gelişmeler ve değişen vatandaş beklentileri göz önüne alınarak önceliklendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. **Sayın KESTİOĞLU** "Dijitalleşmenin sunduğu kolaylıklarla tanışan vatandaşların daha yaygın biçimde, dijital ve daha mobil tabanlı hizmetler beklediğini görüyoruz. Dijitali odağına alan tüketiciler, artık gün içinde kullandıkları mobil uygulamalar gibi kamu ve belediyeler tarafında da sunulacak mobil hizmetlerden aktif olarak yararlanmak istiyorlar. Bu kullanıcıların önemli bir bölümünü gençler oluşturuyor. Aynı zamanda genç nüfusun dijital beklentilerini iyi anlamak ve bu beklentileri karşılayacak adımlar atmak oldukça önemli. Kamuda Dijital kanalların kullanımının artmasıyla aynı zamanda zaman ve maliyet kayıplarının önüne geçilecek ve verimlilik artışı olacak. Kamu dijital dönüşüm yatırım planlarına yön verecek olan diğer ikinci önemli konu da gelişen teknolojiler. Nesnelerin interneti ile kurumların akılla hale gelmesi, yapay zeka ve makine öğrenmesi gibi yeni nesil teknolojiler ile büyük verinin işlenerek yönetilmesi, birçok endüstrinin dijital dönüşümünü hızlandırarak dijital ekonominin hızla büyümesini sağlayacak" diyerek sözlerini tamamlamıştır.

Konuşmasına kamu kurum ve kuruluşların yanı sıra sponsor firmalara teşekkür ederek başlayan TBD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı **Sayın Kenan ALTINSAAT**, “Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanan yüzyılın en olağanüstü döneminde verilen mücadele nedeniyle en sıkıntılı günlerde hayatın durmaması adına canını düşünmeden sahada hizmetlerine devam eden BT sektörünün tüm çalışanlarına şükran ve minnet duygularımızı iletiyorum. Kamu bilgi işlem merkezleri birliğinin amacı teknolojinin en yaygın kullanımı ulusal bilgi politikalarının oluşturulmasına katkı sağlanması, mesleki dayanışmanın geliştirilmesi, sorunlara ortak çözümler oluşturulması konusunda farkındalık yaratmaktır. Bu kapsamda devlet kurumları arasında koordinasyon görevi üstlenilmiş çalışma grupları ile rehberlik görevi başarıyla yerine getirilmiştir. Bugün ülkemizin e-devlet hizmetleri yönünde dünya çapında en üst sıralarda yer aldığını, mevcut altyapımızı kullanarak Yapay Zeka uygulamaları kolaylıkla geçiş sağlayabileceğimizi ifade ediyorsak bu BT uygulama alanında çalışan emektarlarına borçlu olduğumuzu düşünüyoruz.” Diye konuşmasını tamamlamıştır.

Stantların Ziyareti

Açılış konuşmalarını müteakip, yetmiş (70) firmanın yer aldığı stand alanları T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Ofis Başkanı **Sayın Dr. Ali Taha KOÇ**, T.C Milli Eğitim Bakan Yardımcısı **Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR**, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Bakan Yardımcısı **Sayın Doç. Dr. Kübra Güran YİĞİTBAŞI** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından beraberce ziyaret edilmiş, firmaların ürün ve çözümleri hakkında genel bilgi alınmıştır.

Etkinlik Oturumları

Etkinlikte “Gelecek Çok Bulutlu, Bulutun Altı / Üstü”, “Dijital Gelecekte Siber Güvenlik”, “Dijital Geleceği Şekillendiren Teknoloji Çözümleri”, “Geleceğin Vizyoner CIO’ları”, “Yeni Normalde Siber Güvenlik” ve “Konumsuz Organizasyonlar ve Sayısal Uçurum” Panelleri adında altı (6) oturum, “Dijital Ekonomi” ve “Kuantum Teknolojisi” adlı iki (2) davetli konuşma ve “3. Vizyon 2023 Kamu Özel Sektör Buluşması” toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Oturum-1: Gelecek Çok Bulutlu, Bulutun Altı / Üstü

T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkan Yardımcısı Sayın Yavuz Emir BEYRİBEY’in moderatörlüğünü yaptığı “Gelecek Çok Bulutlu, Bulutun Altı / Üstü” oturumunda; T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Dijital Dönüşüm Koordinasyon Daire Başkanı **Sayın Furkan CİVELEK**, Bulutistan Yönetim Kurulu Üyesi **Sayın Mutlu ATAÇ**, Arista Networks Bölge Satış Yöneticisi **Sayın Zafer POLAT**, Cyberwise Satış Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Hakan UZUN**, Çekino Genel Müdürü **Sayın Erol YILMAZ** ve Kamu BİB Çalışma Grubu-1 Başkanı **Sayın Celal ÜNALP** konuşmacı olarak yer almış ve oturumda Bulut Teknolojilerinin gelişim ve geleceği ele alınmıştır.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkan Yardımcısı **Sayın Yavuz Emir BEYRİBEY** oturumun açılışında yaptığı konuşmada, “İçinde bulunduğumuz bu yıllar ileride ekonominin kırılma noktalarından birisi olacak. Dijital teknolojilerin beslediği değişim olgusunu hissediyoruz. Şundan da eminiz: Artık iktisadi büyümenin ana motorlarından biri de dijital dönüşüm. Devlete ve kamuya bakışımızı revize ediyoruz. Böyle bir ortamda kamu hizmetlerinin geleneksel araçlarla sunulmaya devam edilmesi mümkün değil. Yeni nesil teknolojik gelişmelerden yararlanmak kaçınılmaz bir ihtiyaç olarak ortaya çıkıyor. Büyük ölçekli verilerin Yapay Zeka ve bunun gibi araçlarla kullanılması suretiyle genel anlamda kamunun performans yönetiminin artırılması büyük potansiyel taşıyor” dedi. Bugünkü noktada, tüm dünyada özel sektörden hizmet alma noktasına gelindi. Bunu kişilerin inisiyatifinden çıkarılması ihtiyacı olduğu ortaya çıktı. Bunun üzerine Türkiye’nin kamu stratejisini hazırlamaya başladık. Kamuda kaynak kullanımında ciddi bir verimsizlik olduğu görüldü. Sizlerle mevcut durum analizinde paydaşlar olacağız. Ana politikamız, kamu kurumlarının kendilerine müstakil bilişim altyapı kurması değil artık. Politikamız şu olmuş oldu: Bundan sonra, istisnai durumlar hariç, kamu kurumlarımız için kaynak ihtiyacını bulut bilişim hizmetini özel sektörden temin etmesi. Bundan sonra kamu hizmetlerini, ticari olarak hizmet veren sağlayıcılardan temin etsin. Burada birkaç araç var: Bunlardan birisi aplikasyon mekanizması. Kriterlerimize uyan firmaları akredite edecek ve “iz bunlardan uygun gördüğünüz şekilde hizmet alabilirsiniz diyeceğiz” diye görüşlerini belirtmiştir.

Oturumda T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Dijital Dönüşüm Koordinasyon Daire Başkanı **Sayın Furkan CİVELEK**, “Dijitalleşmeyi en çok hızlandıran üç teknolojiden biri bulut bilişim. Bugünkü noktada, tüm dünyada özel sektörden hizmet alma noktasına gelindi. Bunu kişilerin inisiyatifinden çıkarılması ihtiyacı olduğu ortaya çıktı. Bunun üzerine Türkiye’nin kamu stratejisini hazırlamaya başladık. Kamuda kaynak kullanımında ciddi bir verimsizlik olduğu görüldü. Sizlerle mevcut durum analizinde paydaşlar olacağız. Ana politikamız, kamu kurumlarının kendilerine müstakil bilişim altyapı kurması değil artık. Politikamız şu olmuş oldu: Bundan sonra, istisnai durumlar hariç, kamu kurumlarımız için kaynak ihtiyacını bulut bilişim hizmetini özel sektörden temin etmesi. Bundan sonra kamu hizmetlerini, ticari olarak hizmet veren sağlayıcılardan temin etsin. Burada birkaç araç var: Bunlardan birisi aplikasyon mekanizması. Kriterlerimize uyan firmaları akredite edecek ve “Siz bunlardan uygun gördüğünüz şekilde hizmet alabilirsiniz diyeceğiz” ifadelelerinde bulunmuştur.

Bulutistan Yönetim Kurulu Üyesi **Sayın Mutlu ATAÇ** ise konuşmasında “Bulut maliyet tasarrufu nedeniyle tercih ediyor kurumlar. Ama bulut motivasyonlarının ardında, birincil neden olarak çevikliği görüyorlar. Bu çok önemli. İş büyüyor, BT departmanları müşteri taleplerini hızlı hayata geçirmek zorundalar. Bizim bulut alanına getirdiğimiz haksız fesih hakkı diye bir kavram var. Siz, sözleşmenin herhangi bir anında cezai

madde ödemedi den cayabilirsiniz. Çünkü bu hizmet sağlayıcının problemidir. Biz, bulut dönüşümünün bir kültür olduğunun, bunun da toplumsal bir kültür olduğunu düşünüyoruz. Kamudaki tüm kurumlar bu kültürü oluşturdular. Ülke olarak bu kültürü tamamen beslememiz lazım. Etkinlikler, pazar araştırmaları, eğitim yoluyla bunu destekliyoruz. Bugün itibarıyla Bulutistan olarak bulutun, özellikle kamu kuruluşları adına büyük fayda sağlayacağına inancımız tam. Biz, bulut sektörünü dönüştürmek üzere çeşitli faaliyetler yapıyoruz. Özellikle genç nesille ilgili olarak kendi içimizde onları alıyor, eğitiyor ve onları da geleceğe hazırlıyoruz. Bunu sadece biz yapıyoruz” diye görüş belirtmiştir.

Arista Networks Bölge Satış Yöneticisi **Sayın Zafer POLAT** oturumda yaptığı konuşmada, “2023’te üretilen verinin 123 zetabayt olması bekleniyor. Bu veri artık mobil, sürekli kullanılıyor. Hem büyük hızla artan bir veri var ve hem de bu verinin çok daha mobil hale gelmiş olması var. Bu hem veri dağınık hem veri çok hem de veriyi işleyen fonksiyonlar da dağınık. Bu, bizi, bulut ortamlarına uygun bir network altyapısına ihtiyacımız olduğu noktasına getiriyor. Burada üç beş temel kriter var: En başta, ölçeklenebilme çok önemli. Kuracağınız sistem kolayca büyüyebilmeli. Bu büyümeyi çok rahat yapabilmeli, ikincisi bunu yaparken performansınızdan en ufak bir şey kaybetmiyor olmanız lazım. Buna göre bir mimari kurmanız lazım. İkincisi otomasyon. Bu büyümeyi yaparken bu sistemler network altyapılarını kullanıyor ve sizler bunu manuel olarak yapıyorsanız, böyle bir şey yok. İş gidip gelip network cihazlarına geliyor. Network güvenliği eskiden önemli değildi ama artık network zayıf kalıyor. Yeni nesil network yönetim sistemlerinde bunları kapsayacak şeyler var. İşin fiziksel, enerji tarafı var. Enerji çok büyük bir kalem. Yedi sekiz yıllık ortalama network cihazının kullandığı enerji miktarının maliyeti o cihazı satın alırken verdiğimiz paradan daha fazla. Maliyet anlamında bu teknolojilerin yatırımda ve operasyonel faaliyetlerde fayda getireceğinden eminim. Bir kere istediğimiz kadar otomasyonla yönetelim, bence teknik personel ihtiyacının azalması mümkün değil. Biz teknik personele çok daha yaratıcılıklarını kullanabilecekleri bir ortam verdiğimiz zaman IT sistemlerinden daha çok verim alacağız” diye görüş belirtmiştir.

Cyberwise Satış Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Hakan UZUN** oturumda yaptığı konuşmada, “Bizim sektöre sağladığımız en büyük katma değer 250 siber güvenlik mühendisini bir arada tutabilmek. Temel hedefimiz şu; bu ülke topraklarından çıkmış yakın Asya balkanlardaki en büyük siber güvenlik markası olmak. Bunun da çok yakın olduğunu görüyoruz. 360 derece olarak siber güvenliğe bakılması, bütünleşik olarak hizmet verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Aklımıza gelecek her alanda hizmetler sunuyoruz. Dünyada dört bin civarına yakın siber güvenlik firması var. Kamu sektöründe de şirketlerin de yapılarına baktığımızda onlarca siber güvenlik çözümü kullanıyor. Burada bütünleşik bir bakış açısı kurulması çok zor. Bizim katma değerimiz,

bu bahsettiğimiz bütünleşik yaklaşımla müşterilerimize tek adresten çözüm sağlayabilmek. Bulut güvenliğine buluttan verilen siber güvenlik hizmetleri ve buluttaki verilerin siber güvenliğinin sağlanması olarak bakıyoruz” ifadelerini kullanmıştır.

Çekino Genel Müdürü **Sayın Erol YILMAZ** oturumda yaptığı konuşmada, “Kamunun en büyük harcama yaptığı nokta kendi içerisinde IT ekibi olmasına rağmen bu ekiplerin farklı noktalardan yönetilmesi. Bu durum siber güvenlik alanında birçok zafiyet içeriyor. Bundan doğacak zafiyetlerden dolayı devamlı ciddi yatırımlar gerçekleştiriyor. Bu nedenle bu çalışmaların merkezileştirilmesi, bulut teknolojisinin en önemli avantajı. Buluta geçilmesi demek bir bakanlığın aldığı tüm strateji kararlarının tüm alt birimlerde ortak uygulanması demektir” ifadelerini kullanmıştır.

Kamu BİB Çalışma Grubu-1 Başkanı **Sayın Celal ÜNALP** oturumda yaptığı konuşmada, “Pandemi sırasındaki deneyimlerle küresel ve kurumsal organizasyonlar, sayısal ekosistemlerini keşfetmek, teknolojik güçlerini açığa çıkartarak yeni yeteneklerini bulmak ve potansiyellerini eksiksiz biçimde tamamlamak için yeni normale yatırımlar yapmakta, diğerleri sınıfı güçlenirken sayısal uçurum (digital gap / digital divide) derinleşmektedir. Bu noktada sayısal uçurum, aynı dil engeli gibi ülkemizi etkileyebilecek yeni riskleri bünyesinde barındırmaktadır. Toplum olarak her gün iletişimde bulunduğumuz dijital altyapıları ve hizmetleri menşei, kaynağı, sağlayıcısı, satıcısı, kullanım şartları, sınırlamaları, fiyatı ve gizli maliyetlerini değerlendirmeden daha da fazla kullanılmaktayız. Her şeye ve herkese yetismeye çalıştığımız bir dünyada çoğu zaman farkına bile varmadan Teknoloji Kabul Modeli (TAM), bedava etkisi, çapa etkisi, varsayılan seçeneklere yatkınlık, kayıptan kaçınma, gizlilik paradoksu ve bilgi asimetrisi sebebiyle bazı davranış ve düşünce kalıpları geliştirebiliyoruz. İşte tüm bu örneklerde de görebileceğimiz gibi davranışsal iktisat, insan faktörünü ön plana alarak ortaya koyduğu deneyler ve gözlemlerle neden her zaman rasyonel kararlar alamayacağımızı bizlere gösteriyor. Ekonominin içine psikoloji ve sosyoloji gibi diğer sosyal bilimlerin de girmesi sonucunda rasyonel olmayan insan davranışlarının sebepleri daha anlaşılabilir hale geliyor” diye görüş belirtmiştir.

Oturum-2: Dijital Gelecekte Siber Güvenlik

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü Müdür Yardımcısı **Sayın Onur GENÇER** tarafından yönetilen oturumda, T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Siber Güvenlik Daire Başkanı **Sayın Salih TALAY**, T.C. Haberleşme Genel Müdürlüğü Siber Güvenlik Daire Başkanı **Sayın Özgür ÖZTÜRK**, Palo Alto Networks Bölge Müdürü **Sayın Hişam ADVAN**, Bilge SGT Genel Müdürü **Sayın Burak ÇİFTER**, Trend Mikro Satış Müdürü **Sayın Hüseyin KÖLE** ve Glasshouse Ülke Müdürü **Sayın Özer ERDOĞAN** konuşmacı olarak katılmıştır.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Siber Güvenlik Daire Başkanı **Sayın Salih TALAY** oturumda gerçekleştirdiği konuşmada, “Son elli yıldaki dönüşüm sadece cihazların bilgi işleme kapasitesinin artması anlamına gelmiyor. Aslında tüm gün boyunca bu cihazları yakınımızda tutuyoruz. Entegre olduğu birtakım teknolojilerle, sağlık verilerimiz toplamasına izin veriyoruz. Yeni cihazlarla beraber EKG değerlerimizi, sıvı tüketim alışkanlıklarımıza kadar pek çok bilgiyi cihazlarla sadece paylaşmıyor, bunların bulutta depolanmasına izin veriyoruz. Bu cihazlardan erişim sağladığımız içerikler, her gün trafikte geçirdiğimiz süre, finansal durumumuz, sosyal medya uygulamamızda harcadığımız süre, cihazda ve bulut tabanlı sistemlerde depolanır hale geliyor. Biyometrik birtakım izlerimize, verilerimizi paylaşıyoruz. Bu cihazlar bu içerikleri sadece daha doğru reklam içerikleri için kullanmıyor; biriktirdikleri verilerle casuslukta kullanılan verileri kendi elimizle vermiş oluyoruz. Aslında yapmış olduğumuz her hareketle, dijital ayak izimizi artırıyoruz. Aynı iklim değişikliğinde çözüm olarak sunulan karbon ayak izini azaltmak gibi, siber saldırılara daha az maruz kalmanın yolu dijital ayak izimizi azaltmaktan geçiyor. Yoksa dijital dünyada bıraktığımız ayak izi arttıkça, çoğaldıkça bu bizim için bir bireysel atak yüzeyi oluşturmaya devam edecek. Dolayısıyla çevremizde ne kadar sensör varsa dijital dünyada karşılaşacağımız riskler ve saldırı yüzeyi de o kadar genişliyor. Bu teknolojik cihazlar hayatımızı kolaylaştırırken beynimizi tembelleştiriyor. Dijital mecralar bizi manipüle edebiliyorsa kanuni olarak sorumlu olmasını bekleriz ama hukuki yaptırımlardan sadece biz sorumlu oluyoruz.” diye görüşlerini belirtmiştir.

T.C. Haberleşme Genel Müdürlüğü Siber Güvenlik Daire Başkanı **Sayın Özgür ÖZTÜRK** oturumda yaptığı konuşmada, “Strateji kelimesi aslında, kelime anlamıyla belirlenen bir hedefe ulaşmak için izlediğiniz faaliyetlerin bütünü olarak adlandırılır. Strateji bir sistematik içinde konuyu ele almanızı sağlıyor. Çok hızlı gelişen bir alandan bahsediyoruz. Dolayısıyla dakikaların saniyelerin çok hızlı aktığı, hızlı bir şekilde aksiyon alma gerekliliğinin ortaya çıktığı bir alandan bahsediyoruz. Farklı paydaşları orkestra gibi uyumlu biçimde çalışması gerekiyor. Bu alandaki ilk yapılan çalışma 2013 yılına dayanıyor. 2013-14 yılını kapsayan ilk siber güvenlik strateji ve eylem planı ile ulusal düzeyde siber güvenlik organizasyonu oluşturulmasını hedefleyen bir dönem geçirdik. 2013 yılında BTK bünyesinde, Ulusal Siber Olaylara Müdahale merkezi kuruldu. İkinci stratejimiz 2016-2019 dönemini kapsıyordu. İlk dönemde oluşturulan stratejiyi daha da güçlendirmeye odaklanmıştık. İnsan kaynağı açısından ihtiyaçların giderilmesi, siber tehditlerin zafiyetlerin tespit sürecinin daha etkin biçimde işletilmesine odaklandık. Bunun dışında yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi gibi başka alanlar da vardı. Şimdi üçüncü stratejiyi hayata geçiriyoruz. Strateji çalışmalarını yürütürken birçok paydaşın katkı verdiği ortak görüşle, akılla oluşturulmuş bir belgeden bahsediyoruz. Stratejinin vizyonu, ülke ekonomisinin geliştirilmesi, toplumsal yaşamın korunmasını aynı zamanda uluslararası alanda siber güvenlik konusunda markalaşmak olarak sıralayabiliriz” şeklinde konuşmuştur.

Palo Alto Networks Bölge Müdürü **Sayın Hişam ADVAN** oturumda yaptığı konuşmada, “Toplamda baktığınızda, saldırı ihtimalini ne kadar azaltırsak o kadar güvenliği ön plana koymuş oluyoruz. Bunu yaparken siber güvenliği bütünsel düşünmemiz gerekiyor. Komplike ataklara karşı dağınık cevap veremez hale geliyorsunuz. Kurumlar nokta atışı çözümler kullanarak çözüm arayışı içindeler ama biraz daha entegre bir siber güvenlik anlayışının daha etkili olacağı kanaatindeyiz. “Zero Trust” bir yaklaşım, bir metodoloji. Bu yaklaşıma göre herhangi bir konuda pozitif yaklaşımda bulunmamak gerekiyor. Sürekli kişi, uygulama, zaman bazında bazı kabullenmeler yapmamız lazım. Sadece bir şifreyle, sorgulamadan onu kabul etmemiz söz konusu olmamalı. Bilinen atakları çözüyor olmamız gerekiyor ki bilinmeyen ataklara daha etkin müdahale edelim. Bir entegre çözümden bahsediyoruz. Bu anlamda kamu kurumları çok ciddi karşılık görüyor. Kamu kurumlarında çok ciddi bir insan kaynağı eksikliği söz konusu. Belirli aralıklı eğitimlerle kurumları belirli bir seviyeye getirmeye çalışıyoruz. Kurumların daha kalifiye olması adına onlara hep desteğimizi sunmaya çalışıyoruz. Elbette belirli bir maliyet perspektifinden bakmamız gerekiyor” ifadelerini kullanmıştır.

Bilge SGT Genel Müdürü **Sayın Burak ÇİFTER** yaptığı konuşmada, “Pandemi yaşama tarzımızı da iş yapma tarzımızı da değiştirdi. Siber güvenliği sadece teknolojik

yatırımlarla çözmemiz gereken bir sorun olarak ele almayı topyekûn bir risk başlığı altında ele almamız gerektiği salgınla birlikte ortaya çıktı. Risk yönetimi çalışmalarının da kâğıt üstünde kaldığını görmüş olduk, bu tüm dünya için geçerli. Tedbirlerin yan etkilerini de görmemiz gerektiğini müşahede etmiş olduk. Siber, siber dünyada kalmadı. Salgın da sağlık alanında kalmadı. Hepimiz hem iş hem sosyal hayat noktasında dijital ile gerçek dünyanın nasıl iç içe geçmiş olduğunu görmüş olduk. Tehditlere karşı mücadele ederken bir çalışma metodolojisi ortaya koymamız gerekiyor ki bunun adı da risk yönetimi. Toplayıcı bir bakış açısıyla tedbir planları oluşturmamız gerektiğini ortaya koyduk. Güvenlik tedbirlerinin de başarısız olduğu durumda ne yapmamız gerektiğini kendimize sormalıyız. Zira saldırganlar artık yaygın güvenlik ürünlerini de hedef alıyorlar. Geçtiğimiz üç yılda güvenlik duvarı ürünlerinde yük dengeleyici duvarlarında üç nokta güvenliği sistemlerinde zafiyetlerin keşfedilmesi bir rastlantı değil. “Zero trust” kavramını güvenlik tedbirlerim başarısız olduğunda benim verilerim ne kadar güvenli ne durumdayım ölçümlenmeleri gerekiyor. Burada artık izolasyon devreye giriyor. Sadece sistem veri envanterimizi öncelikli çıkarmamız gerekiyor. Riskleri ve tehditleri tek tek ele almamız gerekiyor ve artık bu verileri sakladığımız ağları birbirinden izole etmemiz gerekiyor” diye görüş belirtmiştir.

Glasshouse Ülke Müdürü **Sayın Özer ERDOĞAN** ise oturumda yaptığı konuşmada, “Ülkemizde kurumlara ya da devletlere karşı, gizli bilgilerini çalmaya yönelik saldırılar da oluyor. Bunların son noktası verilerinizi kullanılamaz hale getirip para isteme yoluna gidiyorlar. Güvenlik ihlallerinin yüzde yetmiş birinin motivasyonu para. Yüzde 43’ü KOBİ’leri hedef alıyor. Her 39 saniyede bir saldırı oluyor. Aşağı yukarı 2020 yılında en çok atak alan ülkelerden birisi Türkiye. Geldikleri zaman ne yapmak istiyorlar? Geldikleri zaman sizin verinizi tanıyıp yaptığınız şeyleri anladıktan sonra kilitlemek istiyorlar. Bunlar veri tabanı yöneticileri, sistem yöneticileri. İnsanların zaaflarını her yerden bulmaya çalışıyorlar. Veri yedeklerini önce buluyorlar, sonra diğerlerini de kilitleyor ve sizin kullanımınızı da durduruyorlar. Özellikle kritik verilerinizi saklamanız gerekli. Bu verileri kurtarmak için ayrı bir yerde tutulması gerekir diyorlar. Bu veri yedeklerinin değiştirilemez noktaya getirilmesi gerektiğini söylüyorlar” ifadelerini kullanmıştır.

Trend Mikro Satış Müdürü **Sayın Hüseyin KÖLE** oturumda yaptığı konuşmada, “Metaverse, aslında, evren ötesidir. Normalde baktığınızda bir fikir aşamasındadır, tüm dijital platformların birleştirilmesinden oluşan bir siber gerçeklik dünyasıdır. Biz üç boyutlu avatarlar vasıtasıyla bir sanal gerçeklik dünyasında geziyoruz, araba kullanıyoruz, geziyoruz; bu dünyada yapabildiğimiz her şeyi yapabiliyoruz. Biz dijital ortamda alışveriş yapabiliyoruz ama onu deneyemiyoruz. Metaverse dünyasına gittiğimizde o kıyafeti üzerimizde deneyip o şekilde alışveriş yapıyor olacağız. Bu

örnekten de göreceğimiz gibi dijital dönüşen dünyada katmanlar, platformlar çok ciddi biçimde artacak. Bu sebeple siber güvenliğe ihtiyaç artacak. Dijital dönüşen bu dünyada çok ciddi açıklar, saldırılara olanak sağlayan katmanlar oluşacak. Forbes dergisinde yayımlanan bir makaleye göre mobil ödemeler bir trilyon doları geçecek” diye görüş belirtmiştir.

Oturum-3: Dijital Geleceği Şekillendiren Teknoloji Çözümleri

Atılım Üniversitesi Öğretim Üyesi **Sayın Doç. Dr. Meltem ERYILMAZ** tarafından yönetilen oturumda, Turkcell Dijital İş Servisleri Kurumsal Ürün Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Ömer Ferit GAZİMİHAL**, JFORCE Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Aydın GÜLÇUR**, Profelis Bilişim Dan. Yönetici Ortağı **Sayın Türker GÜLÜM**, EKSPA IRIS ID Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Mohammed MURAD**, HUAWEI Veri Merkezi Altyapı Çözümleri Kıdemli Yöneticisi **Sayın Barış SAYGI**, VİMESOFT Bilgi Teknolojileri ve Yazılım A.Ş İş Geliştirme ve Satış Direktörü **Sayın Mehmet TİRYAKIOĞLU** ve Technopc Kurucu Ortağı **Sayın Murat YÜCEL** konuşmacı olarak yer almıştır.

Oturumda, Turkcell Dijital İş Servisleri Kurumsal Ürün Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Ömer Ferit GAZİMİHAL**, “2020 yılına gelinceye kadar dijitalleşme biraz soyut bir kavramdı. Çözümü teknolojiye, dijitalleşmede arıyoruz. Dijitalleşmede neyin, ne zaman aşımıza geleceği belli değil ama bir strateji üzerinde yüzdüğümüz zaman gerçekten bu Hazırlık kıymetli bir durum oluyor. Şimdi dijitalleşmeyi tetikleyen konulara baktığımızda, birincisi, global rekabet diyoruz. Bir anda, birçok sektörün global oyuncular dinamiklerini değiştirebiliyorlar. İkinci faktör ise Endüstri 4.0’ın getirdiği muazzam verimlilik. Pandemi bitti, şimdi tüm dünya enerji krizine giriyor. Küresel ısınma, pandemide ve enerji krizinde olduğu gibi, dijitalleşmeyi çok hızlı biçimde olmazsa olmaz haline getirecek. Bulut, dijitalleşmenin olmazsa olmazı. Pandemi, bize, bulut teknolojilerinin her zaman çok daha verimlilik getireceğini gösterdi. Dijitalleşmenin büyük nimetleri var: Verimlilik, rekabetçilik, daha iyi müşteri hizmetleri. Ama dijitalleşmenin bir olumsuz tarafı var: siber zafiyet yüzeyi artıyor, hackerların atak edebileceği noktalar artıyor. İnsanlarımızı ne kadar odaklarsak o kadar etkili oluyor” ifadelerini kullanmıştır.

JFORCE Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Aydın GÜLÇUR**, oturumda yaptığı konuşmada “Tüm anlatılan teknolojilerin ortaklaştığı alan, bahsedilen teknolojilerin veri üzerine kurgulanmış olması. Gelecekte üretilecek herhangi bir teknolojinin veri temelli olacağı, yapay zeka odaklı olacağı kesin gibi. Böyle bir durumda bu sefer de bulut teknolojileri kaçınılmaz hale geliyor çünkü bizim geleneksel yöntemlerle bu verileri depolamamız mümkün değil. Bunun üzerinde yaratılacak inovasyon var. Geleceğin teknolojileri dendiği zaman, aradaki ortak noktaları kümelendirmek, daha fazla inovasyon yapmak gerektiğini düşünüyorum. Petrol veri örneğinde olduğu gibi, yerin altında olan ama yeni teknolojik gelişmelerle anlam kazanan verinin üzerinde yeni şeyler yapılabilmesi gerekiyor. Bu doğal olarak, bir taraftan bizi platforma dayalı ve yapay zekaya dayalı iş modelleri üzerinde çalışmaya itiyor. Teknoloji veriyi anlamlı hale getiriyor, ondan sonra da yeni verilerin ortaya çıkmasını sağlıyor. Platform iş modeli, son yıllarda ister kamu ister özel ister kar amacı gütmeyen organizasyon olsun herkesin hedeflediği bir şey. Kuvvetli bir platform iş modelinin ana unsurunu şöyle tanımlıyorum: İnsanların çok büyük ölçekli olarak, bir platforma kendisiyle ilgili veri yüklemesi, o platformları çok kuvvetli hale getiriyor. Bir platform iş modeli yaratıyor isek, orada insanların verilerini ne kadar gönüllü olarak emanet ettiklerini anlamak gerekiyor. Pandemi bize gösterdi ki platform iş yapış şekli, özel sektör için olduğundan daha önemli. Bunu e-devlet, aşılama, HES kodu gibi uygulamalarda görüyoruz. Platform iş yapış şekli bu anlamda mutlak suretle kamuda gelişmesine yönelik uzun uzadıya düşünülmesi gereken konulardan birisi” diye görüş belirtmiştir.

Profelis Bilişim Dan. Yönetici Ortağı **Sayın Türker GÜLÜM** yaptığı konuşmada “Ani ters bir şey olmazsa insan ömrü 110-120 yıl olacak. Sayısal ikiz nedir? Sayısal ikiz şu: Sizin fizyolojik yapınızı, anatominizi, ameliyatlar, aldığımız ilaçları kayıt alarak bir sayısal ikiziniz yaratılacak. Hastalandınız mı? Önce sayısal ikiziniz üzerinde denenecek. Sayısal ikiz dediğimizde, inanılmaz miktarda bir veriden bahsediyoruz. Sayısal ikiz aslında yeni bir teknoloji değil; NASA'nın ortaya çıkarttığı bir teknoloji. Burada başka bir konu devreye giriyor: Kişisel veriler nasıl korunacak? Önümüzde bir otuz yıl var ve biz bunu nasıl değerlendireceğiz? Birtakım adımları bugünden atmak zorundayız diye düşünüyorum” ifadelerini kullanmıştır.

EKSPA IRIS ID Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Mohammed MURAD**, oturumda yaptığı konuşmada “Teknoloji devam ederken, her nesneye dokunuyor. 2002 yılından beri çalışmalarımızı yürütüyoruz. Oldukça geniş uygulamalarımız var. Biyometriye neden ihtiyaç duyuyoruz? Bu uygulamalar oldukça hızlı biçimde artıyor. Nesnelere değıştikçe daha çok güvenlik gerekiyor ve yüksek güvenlik, doğruluk merkezi unsur haline geliyor” diye görüş belirtmiştir.

HUAWEI Veri Merkezi Altyapı Çözümleri Kıdemli Yöneticisi **Sayın Barış SAYGI**, “Veri merkezi altyapıları dediğimiz zaman, veri merkezleri biraz sabıkalı merkezler. Dünyadaki elektriğin yüzde birini veri merkezleri tüketiyor. Veri merkezlerini ne kadar verimli hale getirebilirsek buraları ne kadar hızlı devreye alıp işletmeye açabilirsek, bunların otonom biçimde işletilmesini sağladığımız halde veri merkezlerini akıllı hale getirmiş olacağız. Huawei olarak kesintisiz güç kaynakları da üretiyoruz” ifadelerini kullanmıştır.

VİMESOFT Bilgi Teknolojileri ve Yazılım A.Ş İş Geliştirme ve Satış Direktörü **Sayın Mehmet TIRYAKIOĞLU**, yaptığı konuşmada “Şu anda kırktan fazla büyük kullanıcıya hizmet veriyoruz. Tabii bunu müşteri bazında ayıracak olursak beş büyük bankada aktif olarak devam ediyoruz bu sürece. Biz, bu tür sistemleri yaparken güvenlik önceliği bizim için had safhada. Şu anda globale baktığımızda Zoom sektörü kapatış durumda ama verimizin güvenliğini sağlamak bizim için daha önemli durumda. Bizim şu anki sektöre yirmiye yakın yerli ürün var piyasada. Ama bizim AR-GE çalışmalarımız bizim sağlayabileceğimiz daha farklı neler var sorusu üzerine yoğunlaşıyor. 2021 yılı beklentilerimize ulaştık, yüzde 100 büyümemiz var” ifadelerini kullanmıştır.

Technopc Kurucu Ortağı **Sayın Murat YÜCEL** ise, “Son on iki yılımızda ülkemize ne katabiliriz felsefesinin yanında dijital çözümlerin, video konferans çözümlerin, veri merkezlerinin donanım yönünü hayata geçiriyoruz. Kamudaki yerli ve milli algısı konusunda gelişmeler çok güzel. Pandeminin bize getirdiği birtakım deneyimler olduğunu görüyoruz. Pandemide finans sektöründe, evde çalışma döneminde biz

müşterilerimize çok ciddi operasyonel avantaj sağladığımızı düşünüyoruz. Üretmek çok kıymetli ve ülkemizde pek çok sektörde kıymetli işler yapıyor ama marka anlamında bir eksikliğimiz var; bunu çok hızlı biçimde çözdüğümüz takdirde ülkemizin çok büyük fayda elde edeceğini düşünüyorum. Türkiye'nin dijital geleceğe çok hızlı adapte olacağını düşünüyorum. Dijital algı olarak hazır olduğumuzu düşünüyorum ama günün sonunda bu algıya ne katabiliyoruz? Türkiye'yi çok şanslı olarak görüyorum. Deneyimlerimizi bir tık daha ileri götürebilsek bu konuda başarılı olacağımızı görüyorum" diye görüş belirtmiştir.

Oturum-4: Geleceğin Vizyoner CIO'ları

Bloomberg HT Silikon Vadisi program yapımcısı ve sunucusu **Sayın Dinçer KARACA** tarafından yönetilen "Geleceğin Vizyoner CIO'ları" oturumuna, Forte Projeler Grup Müdürü **Sayın Yusuf DEMİR**, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Bilgi İşlem Dairesi Başkanı **Sayın Erol ÖZGÜNER**, Turkuvaz Medya CDO'su **Sayın Selehattin İMAMOĞLU**, Logo Grup Bilgi Teknolojileri ve İş Süreçleri Başkanı **Sayın Uğur Nuri SİPAHİ** ve Intercity Filo Kiralama'dan **Sayın Ethem TOPGÜL** konuşmacı olarak katılmıştır.

Forte Projeler Grup Müdürü **Sayın Yusuf DEMİR** oturum kapsamında yaptığı konuşmada, “Forte olarak 100’ün üzerinde çalışmamız ile kamu sektöründe birçok donanım altyapısı, sistem altyapısı ve yazılım projeleri yaptık. Yazılım projemiz savunma sanayi yatırımları, diğer kamu yazılımları ve yazılım ürünleri olarak çeşitleniyor. Kamu kurumlarında veri üretim ve bilgi paylaşımının büyük bölümünü oluşturan evrak ve doküman yönetim sistemlerinde ofis programları ile hazırlanan dosyalar sisteme yüklenerek tutulur. Bu dosyaların içerisindeki verileri işlemede güncel teknolojilerden faydalanılması çok zordur. Bu genel probleme çözüm olarak geliştirdiğimiz elektronik dokümantasyon yazılımımız ile hazırlanan dokümanların içeriği XML ve XSD teknolojileri kullanılarak anlamlı bir şekilde depolanır. Bu sayede dokümanlar arası bağımlılıklar ve ilişkiler kurulabilir. Yönerge, yönetmelik, kararname, süreç dokümanları ve teknik dokümanların içerisinde geçen ifadelere göre otomatik olarak süreçler tetiklenebilir, başka yazılımlar için bu ifadeler parametre veya kısıt olarak kullanılabilir” diye görüş belirtmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Bilgi İşlem Dairesi Başkanı **Sayın Erol ÖZGÜNER** oturumda yaptığı konuşmada, “Çağımız teknoloji çağı. Teknolojinin iş dünyasını bu kadar zorladığı bir ortamı daha önce yaşamamıştık. Dolayısıyla veriyi toplamak, yönetebiliyor olmak çok anlamlı. Yönetemediğiniz bir veriyi toplamaya uğraşmayın. Sadece İstanbul’da değil Türkiye’nin her yerinde insanların içeride geçirdiği süre artıyor. Cep telefonu sadece cep telefonu değil. Data dünyanın vazgeçilmezi. Burada sizin kendinize ait bir master datanız olduğu gibi, operasyonel datalarınız var. Büyük veri, veri analitiği katmanlarını ekleyerek şehri teknolojik olarak yönetmeye başlarsınız. Bizim gibi teknoloji insanların, bu dönemde, kamudaki temel görevi ilgili tüm birimlerinin organizasyonlarını altına o teknik birimleri koymaktan geçiyor. 2020’nin başında bir açık veri platformu yayımladık. Şu ana kadar 22 ayda otuz milyon ziyaretçi aldık” ifadelerini kullanmıştır.

Turkuvaz Medya CDO’su **Sayın Selehattin İMAMOĞLU** oturumda yaptığı konuşmada, “Yirmi yıldır bu sektörün içindeyiz. Özellikle medya sektöründe çok fazla internet sitesi kurduk. Biz, son üç senedir Turkuvaz Medya bünyesinde çalışıyoruz. Turkuvaz medya bünyesindeki tüm kanallara içerik üretiyoruz. Sekiz televizyon kanalımız, ona yakın radyomuz var. Aktif olarak beş gazetemiz var. Yaklaşık on beş yirmi tane dergimiz var. Buradaki görevimiz, üretilen içerikleri dijital tarafına taşımak. Bizim web sitelerimiz mobil uygulamalar yoluyla biz bu içeriği dağıtmaya çalışıyoruz. Yapmaya çalıştığımız olay, bu projede aslında içeriğimizi çok daha hızlı biçimde farklı platformlarda veya başka markalarımızın yayın platformlarında yayınlanması. Buradaki amacımız ne oldu? Bir kere mükerrer iş süreçlerimiz var, bunu azaltmak veya ortadan kaldırmak. İnsan kaynaklarımızın verimliliğini ortadan kaldırmak. Daha az zamanda daha çok işin üretilmesi gayelerimiz arasında. Hız bizim için önemli. Eskiden her editör kendi mecrası

için üretim sürecinde bir içerik üretirken çok fazla editörümüz çok fazla içerik üretiyor. Eskiden yaptığımız süreçte n adet personel ile n zamanda n içerik üretirken şu anda bir birim personelle n zamanda n adet içerik üretmiş oluyoruz. Aylık 15 binden fazla video dağıtımını sağladık. Kendi mecralarımızda 10 milyondan fazla video izlenme, 50 binden fazla ses içeriği ürettik. Pandemide bu projeye çok ciddi bir ek gelir kalemi sağladık” diye görüş belirtmiştir.

Logo Grup Bilgi Teknolojileri ve İş Süreçleri Başkanı **Sayın Uğur Nuri SİPAHİ** oturumda yaptığı konuşmada, “Logo yazılım 37 yıldır faaliyet gösteriyor. Ana odak noktası iş yazılımları üretmek. Burada Türkiye’de önemli bir ilave katma değer olarak, sadece üretmekle kalmayıp yaygınlaştırmakta, bu sayede çok daha ülke ekonomisine katkıda bulunmakta. Burada tabii lisanslama altyapısı ve abonelik döngüsü sokaktaki vatandaşın doğrudan hayatına dokunan bir şey değil ama bugün kullandığımız uygulamalarda lisansların yönetimi söz konusu; Logo’nun en büyük para kazandığı nokta da kendi ürettiği yazılımlar üzerinden Dünya ve Türkiye kullanıcılarına değer katması. Bugün 750’nin üzerinde çalışan sayısı var. Depo yönetimi, tedarik zinciri yönetimi, İK uygulamalarının her safhası, kariyer yönetimine kadar geçen tüm safhalara ilişkin süreçlere yönelik ürünler. Cihazlarımızdan akan veri trafiğini yönetmek, buradan tasnifler yapmak için güvenilir, sağlam tedbirler almanız lazım. Öncelikle veri diyoruz. Veri tabanı seviyesinde birtakım tedbirler alınması lazım. Bir kişiye yetkinin neden verildiğinin loğunun tutulması lazım. Kullanıcı katmanı da var. Onun ötesinde network dediğimiz ağın korunması, burada birtakım politikaların güncel tutulması var” diye görüş belirtmiştir.

Intercity Filo Kiralama’dan **Sayın Ethem TOPGÜL** ise oturumda yaptığı konuşmada, “Intercity sektörde yüzde yirmi beşine, 30 binden fazla araca hakim, filo kiralama işi yapan bir kuruluş. Ana işimiz araç kiralama ama bunun yanında kendi servislerimiz, hizmetlerimiz var. Pandemi bizi ister istemez etkiledi, pandemi öncesinde elli bin aracımız vardı. Oluşan çip kriziyle araç yok piyasada. Bizden araç isteyen firmalara araç veremiyoruz. Ciddi bir sıkıntıya düşeceğiz ama yapılacak altyapı alanında, dijital dönüşümlerle çoğu şeyi sistemsel ve altyapısal olarak hızlandırmaya çalışacağız. Kriterleri teker teker belirleyeceğiz. Tüm fotoğrafı tek seferde gösterecek bir altyapı oluşturduğumuzda ciddi bir işi, süreci çözmüş olacağız” ifadelerini kullanmıştır.

Oturum-5: Yeni Normalde Siber Güvenlik

Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. Asaf VAROL** tarafından yönetilen oturuma, BTK BT Dairesi Daire Başkanı **Sayın Bülent ARSAL**, Rubrik Bölge Satış Müdürü **Sayın Mehmet GÖNÜLLÜ**, Checkpoint Türkiye ve GC Sistem Mühendisliği Direktörü **Sayın Gökhan HASKÖYLÜ**, Fortinet Teknoloji Bölüm Müdürü **Sayın İlker**

İMAMOĞLU, Keepnetlabs Teknik Satış Mühendisi **Sayın Esat Sedat ÖZDEMİR** ve Vodafone Business Stratejik Kurumsal ve Kamu Müşterileri Satış Direktörü **Sayın İlkem ÖZAR** konuşmacı olarak katılmıştır.

BTK BT Dairesi Daire Başkanı **Sayın Bülent ARSAL** oturumunda yaptığı konuşmada, “Siber güvenlik multidisipliner bir konu. Özel sektör de mutlaka bu ekosistemin içinde olmalı ki ülkemizin siber güvenlik seviyeleri yükselmeli. Yeni normalde, kısaca, bizim hayatımızda çok şeyleri değiştirdi; BTK'nın hayatında da çok şeyleri değiştirdi. Bu sadece kurum için değil vatandaşlar için, özel sektörler için çok ciddi öncelik değişmesine sebep oldu. Şimdi herkesin bildiği gibi siber güvenlikle ilgili kitaba başlayan bir kişi gizlilik, bütünlük, süreklilikle ilgili şeyler okuyor. Pandemi, sürekliliğin daha fazla öne çıkmasına neden oldu. Bunu nereden görüyoruz? Çocuklarımızın okulda eğitim alması için eğitim altyapısının çok iyi olması gerekiyordu. Bu tip sebeplerden dolayı süreklilik çok ön plana çıktı. Bunu sağlayabilmek için hem kamu hem özel sektör bu tarz çözümleri sunmaya çalışmalarını devam ettirdi. Biliyorsunuz, süreklilik açısından ilk zamanlarda eğitimlerin devam etmesi gerekiyordu. Bunun da nasıl bir eğitim şekli yapılacağı da belli değildi ama güzel bir çalışmayla EBA sistemi ayağa kaldırıldı. Bunun yanında belirli servislere erişmesi gerekiyordu. Vatandaşların temel ihtiyaçlarını karşılaması için hizmetler sunuldu. Bu, e-ticaret sitelerinin çok ciddi biçimde yatırım yapmasına neden oldu. Bu işin güvenlik boyutunu da mutlaka hesaba

kattılar. Hızlıca bir çözüm, siber güvenlik tarafında bazı tedbirlerin esnetilmesine neden oluyor. Yeni normalde ilk başta siber güvenliğin süreklilik kısmı çok ciddi önem arz etti. Daha sonrasında temel olarak söyleyebileceğim üç faktör var: İnsan, teknoloji ve mevzuat. Yeni normalde bu üç bacak çok ciddi biçimde etkilendi, çok ciddi çalışmalar yapıldı. Normalde biz on sene geleceğimiz noktaya bir-iki sene ilerledik. İnsanların, kurumların öncelikleri değişti. İnsan tarafında, özellikle, kamu kurumlarında bile tümüyle uzaktan çalışmaya geçildi. Bu şu ana kadar görünen bir durum değildi. Bizim çalışma alışkanlıklarımız değişti tamamen. Çalışanların motivasyonu değişti. Pandemi, bize parolalarımızın çok değerli olduğunu anlattı. İnsan siber güvenlikte en zayıf halkaydı, biraz daha zayıflamış oldu. İki sene önce Zoom diye bir program olduğunu bilen yoktu. Teknolojik olarak, sadece video konferans yazılımları değil, uzaktan erişim yöntemleri de hayatımızda çok daha fazla yer almaya başladı. Pandemiyle birlikte zararlı yazılımlar ve oltalama sistemlerini kişilerin meraklarına göre yapmaya başladılar. Bir sürü oltalama sitesi var bununla alakalı” diye görüş belirtmiştir.

Rubrik Bölge Satış Müdürü **Sayın Mehmet GÖNÜLLÜ** oturumda yaptığı konuşmada, “2017 yılında ünlü bir yayın organında verinin petrolden daha değerli olduğu yazıldı. Doğru ama katılmıyorum. Veri hakikaten bir sermaye haline geldi çünkü artık her yerden veri üretiyoruz. Dördüncü sanayi devrimiyle birlikte her yerde veri var. Tehlike şuradan geliyor: Basit bir şekilde düşündüğümüzde ne var? Alışveriş hareketlerimiz, banka hesaplarımız var. Bunları o yüzden korumamız lazım. Pandemiyle birlikte, herkes güvenlik tarafında yatırım yapıyordu ama herkes evden çalışmaya başladığında yatırım olmasına rağmen bir uyandırma hizmeti var. Güvenlik bir yerde sadece tamamlanmıyor, orada network var, uygulama var, kullanıcı var ama en önemlisi verinin kendisidir. Dolayısıyla bu fidye yazılımı saldırısı yapan hackerlar bunu fırsat gördüler ve artık bir saldırı yapacakları zaman ilk olarak yedekleme sistemlerine saldırıyorlar. Tam bu arada biz sunduğumuz çözüm “zero trust” platformu. Son saldırılarda hackerlar sisteme kimsenin haberi olmadan girip hassas veri varsa onu almaya çalışıyorlar çünkü ne kadar fidye talep edebileceklerini öğrenmek istiyorlar” vurgusunda bulunmuştur.

Checkpoint Türkiye ve GC Sistem Mühendisliği Direktörü **Sayın Gökhan HASKÖYLÜ** oturumda yaptığı konuşmada, “Eskiden veri güvenliği dediğimiz zaman veri merkezi ve kullanıcı akla geliyordu. Teknoloji ilerledikçe hayatımıza taşınabilir bilgisayarlar, kritik altyapılar, nesnelerin interneti devreye girdikçe bu tehdit yüzeyi arttı. Sonrasında bulut platformları doğdu. Tehdit altyapısının, vektörünün bu kadar genişlemesiyle tehditler katlanarak genişliyor. Geçtiğimiz yıllar bu yıl arasında yüzde ellilik bir artış var; bu en çok fidye yazılımları üzerinden gerçekleşiyor. Burada hayati olan insan faktörü. Otomasyon ve organizasyon, sistemlerin, kurumların, şirketlerin altyapılarının tamamının otomatize olması gerekiyor. Yani sistemlerin olabildiği kadarıyla tek noktadan yönetilip bunların da otomatik aksiyon alabilmesi gerekiyor” şeklinde görüşlerini dile getirmiştir.

Fortinet Teknoloji Bölüm Müdürü **Sayın İlker İMAMOĞLU** oturumda yaptığı konuşmada, “Türkiye’de iki üniversitede, İBB nezdinde siber güvenlikle ilgili eğitimler düzenlemeye çalışıyoruz. Dolayısıyla bu bizim için önemli kısmı. Size sağladığımız katkı da önemli. Bugün çok farklı teknolojilerden bahsediyoruz. Operasyonel, zamansal katkı ne olacak? Bunu en etkin biçimde nasıl devreye alacaksınız? Özellikle pandemi döneminde yüzde 60 oranında ransomware artışları var. Yapay zeka teknolojileri hayatımızda çok fazla yer edinmeye başladı. Teknoloji kötücül birtakım yazılımların geliştirilmesi, daha insan bağımsız açıklıkların tespiti gündeme gelmeye başladı. Artık çok daha kısa sürelerde aktif hale gelebilen ataklarla ve atak mekanizmalarıyla karşılaşılıyor” şeklinde görüşlerini belirtmiştir.

Vodafone Business Stratejik Kurumsal ve Kamu Müşterileri Satış Direktörü **Sayın İlker ÖZAR** oturumda yaptığı konuşmada, “Yapay zekâ, makineler arası iletişim, insan-makine entegrasyonu, Nesnelerin İnterneti, robotik, blockchain ve daha nice teknolojinin tüm sektörlerde ezberleri bozduğu bir dönemdeyiz. Dijitalleşme hem iş yapış yöntemlerini hem işletmeleri, hem de müşteri deneyimini yeniden şekillendirirken yeni teknolojiler ve trendler de bizi bekliyor. Öte yandan Covid-19 salgını hepimizin hayatında ve iş süreçlerinde köklü değişimlere neden oldu. Dünya çapında milyonlarca insanın iş, eğlence, alışveriş ve daha fazlası için dijital araçlara ve yöntemlere yönelmesiyle işletmelerin dijital dönüşüme yatırım yapması her zamankinden daha acil bir hal aldı. Covid-19’la birlikte insanların işyerlerine uzaktan bağlanarak evden çalıştığı, toplantılarını video konferans benzeri yöntemlerle gerçekleştirdiği, alışverişlerini online gerçekleştirdiği ve uzaktan eğitime yöneldiği bir dönem başladı. Türkiye’nin e-ticaret hacmi 2020’nin ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 64 artarken; önde gelen şirketlerin %72’si ise tüm çalışanları ile uzaktan çalışmaya geçiş yaptı. Ekonomik faaliyetlerin, eğitim gibi kamu hizmetlerinin ve sosyalleşmenin dijital alana taşınmasıyla veri trafiği sabitte %60 mobilde %20’lere varan artış gösterdiğini gördük. Twilio’nun bir araştırmasına göre ise işletmeler yeni normale hızla uyum sağlayabilmek için dijital yatırımlarını 6 yıl öne çekti. IDC FutureScape for Worldwide Digital Transformation’ın tahminlerine göre de 2020’den 2023’e kadar dijital dönüşüme küresel çapta 6,8 trilyon doların üzerinde yatırım yapılacak. İşletmelerin ön plana çıkan ihtiyaçları nedeniyle Veri Merkezi ve Bulut yatırımları da bu dönemde bir zorunluk halinde geldi. IDC verilerine göre genel bulut altyapısına yapılan harcamalar 2020’nin ikinci çeyreğinde %47,8 artarak 14,1 milyar dolara ulaştı ve bulut dışı BT altyapısına yapılan harcamaları ilk kez geçti. Öte yandan Covid-19 salgınına paralel olarak küresel çapta siber saldırılar da arttı. Maryland Üniversitesi’nin gerçekleştirdiği araştırmaya göre sadece Amerika’da her 39 saniye’de bir hacker saldırısı gerçekleşiyor. Farklı sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin ihtiyaçlarını bir güvenilir teknoloji danışmanı yaklaşımıyla doğru analiz ediyor ve sunduğumuz bağlantı, veri merkezi ve siber güvenlik gibi uçtan uca altyapı çözümleriyle rekabette avantaja sahip olmalarını sağlıyoruz. Geçtiğimiz yıl yaşanan tedarik zinciri

saldırıları, buluta hızlı geçiş, uzaktan çalışma sisteminin benimsenmesi ve benzeri gelişmeler, hükümetlerin bu ekosistemlerde faaliyet gösteriyor olmasına rağmen güvenlik yaklaşımlarında gelişim alanları olduğunu açıkça göstermiş oldu. Bu doğrultuda, siber güvenlik ekosistemlerine olan eğilim de pandemi sonrası oluşan tehditlerin etkisiyle hız kazanmakta. Sözlerime son verirken vurgulamak isterim ki; bugün Covid-19 karşısında dünyayı ayakta tutan Nesnelerin İnterneti, Büyük Veri, Yapay Zekâ ve Bulut gibi teknolojiler yarın dünya ekonomisinin tekrar toparlanmasının, işlerimizin tekrar yoluna girmesinin de mimarları olacak. Yeni dünyada bütün sektör ve segmentlerde iş modelleri daha fazla dijitalleşecek ve şirketlerin her ölçüğe uyarlanabilen teknik çözümlere ihtiyacı olacak. Alışverişte, satış ve pazarlamada dijital kanalların ağırlığı artmaya devam edecek” şeklinde görüşlerini dile getirmiştir.

Oturum-6: Konumsuz Organizasyonlar ve Sayısal Uçurum

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Milli Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı **Sayın İlknur İNAM** tarafından yönetilen oturuma, iText Global Lisanslama Müdürü **Sayın Aykut AVCI**, TÜRSAT A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Ahmet SAVAŞ**, Vodafone Business, Kamu Sektörü Kıdemli Satış Müdürü **Sayın Ceyda SÜER**, Kamu İç Denetçileri Derneği (KİDDER) Başkanı **Sayın Bahadır TOPAL**, Kamu-BİB Çalışma Grubu-2 Başkanı **Sayın Cengiz TURGAY** ve ASUS Türkiye Sistem İş Birimi Kategori Müdürü **Sayın Evre TURHAN** konuşmacı olarak katılmıştır.

iText Global Lisanslama Müdürü **Sayın Aykut AVCI** oturumda yaptığı konuşmada, “Biz kamuya aslında kütüphane veriyoruz. Bunu kullanarak şirketler, kamu ihtiyaçları neyse onu giderebiliyorlar. Tabii ki bunun yanında dijital imzalama da yapılabiliyor. Covid ile birlikte Avrupa Birliği’nde COVID sertifikaları ortaya çıktı. Günümüzde baktığımızda Fortuna 50 içerisinde yer alan şirketlerin yüzde 85’inde varız. Bu şirketlerden firmamıza bilgi akışı bize geliyor. Gerek regülasyonların oluşturulmasında gerekse de teknik uygulamaların implementasyonunu sağlamaya çalışıyoruz iText olarak” diye görüş belirtmiştir.

TÜRKSAT A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Ahmet SAVAŞ** oturumda yaptığı konuşmada, “Kamu Elektronik Bilgi Belge Yönetim süreçlerini devreye alarak konum bağımlılığını ortadan kaldırmış durumda. Kamu tarafındaki en büyük problem normal ofis memurları tarafında çalışan personeller oldu. Onlar için de altyapıların hazır olması gerekiyordu. Kamudaki çalışma çok da verimli olmayan bir idari izin şeklinde geçirildi. Ama artık bu tarz çalışmaların rutin haline getirilmesi, bir ölçme-değerlendirme hususunu çok fazla yapamıyoruz. Bunun normal bir rutin içinde değerlendirileceğini umuyoruz. Biz bir telekomünikasyon şirketiyiz. Kurumlara verdiğimiz destek konusunda biz hazırдық, bunun legal hale gelmesiyle biz bir gecede verimlilik kaybına neden olmadan çalışma düzenimize devam ettik. ICT dediğimiz bilgi ve iletişim teknolojilerinde de mevcut adaletsizlik oluşmuş durumda. Bununla ilgili en önemli ihtiyaç, iletişim altyapısı. Aslında mantık olarak, zihin olarak bir uçurum var. Sosyal medya kullanımı olarak üst sıralarda yer alıyor olabiliriz ama oradan alınacak fayda noktasında o noktada değiliz. Sayısal uçurumun giderilmesiyle ilgili eğitim önemli ve ekipman desteği sağlanması konusunda herkesin kendi üzerine düşen görevi yapması lazım” olarak görüşlerini ifade etmiştir.

Vodafone Business, Kamu Sektörü Kıdemli Satış Müdürü **Sayın Ceyda SÜER** oturumda yaptığı konuşmada, “Sayısal uçurum gibi konularla daha çok yüzleştik, bu sorunların cesaretle üzerine gittiğimiz durumda dijital Rönesans kaçınılmaz. Tüm pandemilerde olduğu gibi eskisinden daha sağlıklı işleyen bir sistem kurmak mümkün. Dijital rönensanla birlikte beklenen daha iyi işleme beklenen çevresel, ekonomik düzen. AB 750 milyar dolar iyileşmeye fon ayırmış ve bunun yüzde yirmisi dijitalleşmeye ayrılmış. Sosyal iyileşmenin sayısal uçurumu kapanması boyutu çok önemli. Dileğimiz ülkemizin hak ettiği fiber kapsamaya sahip olması. Vodafone Grup 2040’a kadar karbon üretimini sifıra indirmeyi kabul etti. Vodafone Türkiye olarak tüm veri merkezlerimizde yenilenebilir enerji kullanmaya başladık. Farkındalık kampanyalarımız var. En hızlı büyüyen atıklar elektronik atıklar; elektronik atıkları dönüştürüyoruz” diye görüş belirtmiştir.

Kamu İç Denetçileri Derneği (KİDDER) Başkanı **Sayın Bahadır TOPAL** oturumda yaptığı konuşmada, “İş denetim kavramıyla ülkemizde kamuda ilk olarak 2003 yılında

AB uyum süreciyle karşılaştı. 2007 de ilk iç denetçileri atanmaya başlandı. İç denetimi biraz inovatif ve değişimi yakalamak zorunda olan bir yapı. Siber güvenlik ciddi bir sorun olmaya başladı. IT arkadaşlarımız bununla ilgili çok yoğun bir şekilde çalışıyor ama iç denetçi arkadaşlarımızın da çalışması gerekiyor. Şimdi önümüzde Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin iç denetçi rehberi var. Denetçiler olarak, ilerleyeceğimiz daha çok yolumuz var ama denetim mekanizması yönetimden ayrı değildir. Yönetişim denetimi de kapsadığı için el birliğiyle hareket edeceğiz. Ülkemize ve dünyaya katma değer oluşturma zorunluluğumuz var” diye görüş belirtmiştir.

Kamu-BİB Çalışma Grubu-2 Başkanı **Sayın Cengiz TURGAY** oturumda yaptığı konuşmada, “Uzaktan çalışma, çalışanlar üzerinde iş-özel yaşam çatışmasına neden olmaktadır. İş başı eğitimlerinin uzaktan çalışmaya göre yeniden düzenlenmesi çok önemlidir. Konumsuz çalışma konusu uzun yıllardır bilişim sektörünün öncülük ettiği bir konu. Konumsuz çalışmanın mutlak olarak olumlu sonuçları olmadığı görülmektedir. Konumsuz çalışmanın potansiyelinin görüleceği sektör bankacılık, bilişim teknoloji ve eğitim sektörleri. Şirketlerimiz, kültürümüzün uzaktan çalışmaya, yeni normale uyumlaştırmaya çalışmamız gerekiyor. Pandemi döneminin yıldızı fiber internet. Eve kadar fiber ihtiyacı neredeyse yüzde otuzun üzerinde katlanmış durumda. Bir başka konumuz ise 2019 sonunda 119 megabayt olan veri ihtiyacı, 2020'nin ikinci çeyreğinde 211'e katlanmış durumda. Maalesef elektronik imzada yerinde saymışız, aslında bunu kamu açısından geliştirmemiz gerektiği inancındayım. Konumsuz çalışmada tabii ki iş yerlerinde de birtakım çalışmalar yapılması gerekiyordu. Toplantı planlanması için yazılım, görüntülü sohbet için araçlar, bulut depolama araçları, görselleştirme, iş birliği ve görev yönetimi için çalışma araçları esas konu başlıkları. Güvenli olmayan kablosuz ağlar, güvenli olmayan donanımlar, aile fertlerinin iş cihazlarını kullanması da başka bir sorun. Konumsuz çalışma uygulamalarında göz önüne alınması gereken bir diğer önemli nokta, bilginin nasıl dijital ortama aktarılacağıdır. Biz eskiden veriyi bir şekilde depoluyorduk, bir şekilde kayıt ediyorduk artık bunlar da uzaktan çalışma uygulamalarıyla uyumlu hale getirilmeli. Sayısal uçurum, bireyler ve farklı iş çevreleri arasındaki bilgi ve iletişim teknolojilerine ulaşım ve interneti kullanım boşluğu olarak tanımlanabilir. Politik çevrede anahtar soru, teknolojiye sahip olanlarla olmayanlar arasındaki boşluk nasıl giderilebilir şeklinde belirtilmiştir. Çalışanlar bir gecede işlerini evlerine taşımak zorunda kaldılar. Bilişim altyapısı uygun olan kurum ve kuruluşlar işlerini çevrimiçi olarak sürdürdüler. Kamuda esnek uzaktan çalışmanın yasal uzaktan altyapısı oluşturulmalıdır. Kamu dezavantajlı gruplara destek olmalıdır. İnternet kullanımını belli gruplara ücretsiz olabilir. Kamuda bilgisayar okuryazarlığının süratle artırılması için programlar hazırlanmalıdır” olarak görüşlerini ifade etmiştir.

ASUS Türkiye Sistem İş Birimi Kategori Müdürü Sayın Evre TURHAN oturumda yaptığı konuşmada, “Covid felaketi başımıza geldiği zaman aslında biz çoğu senaryoyu teknolojimiz ile hazır olarak karşıladık. Bu süreçte kurum ve kuruluşların artan mobil ürün talepleri karşısında, sevkiyat vb. zincirlerde oluşan birtakım aksaklıklar global dünyamızın kaynaklarının böyle bir felaket karşısında ne kadar hazırlıksız olduğunu gösterdi. Pandemi döneminde elimizden geldiğince çok fazla talebi karşıladık. Bize göre bu öncelikler kamu kurum ve kuruluşları için, öncelikli bir güvenlik durumu idi. Kamu kurum ve kuruluşların özellikle kimlik tespiti alanında zorunluluğunu ASUS olarak bilgi birikim ve tecrübemizle karşılamaya çalışıyoruz” diye görüş belirtmiştir.

Davetli Konuşmacı-1: Dijital Ekonomi

Başkent Üniversitesi Öğretim Üyesi **Sayın Dr. Ayşegül AK** etkinlikte yaptığı davetli konuşmasında pandemi dönemini de içerecek şekilde dijital ekonomiyi anlatmıştır.

Davetli Konuşmacı-2: Kuantum Teknolojisi

ODTÜ Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. Melahat Bilge DEMİRKÖZ** etkinlikte yaptığı davetli konuşmada, “Kuantum bilgisayarlar çığır bir bilgi zenginliğine sahip. Kuantum ölçüm dediğimiz şey normal bilgisayarlardan çok farklı. Kuantum dediğimiz şey aslında

atomlar. Kuantum devreye başladığınızda girdilerinizin sayısıyla çıktığınızın sayısı aynı olmak zorunda. Ve bu işlemi zamanında yapacaksınız. Kuantum algoritmalar her şey için kullanılmayacak, evrensel nitelikte kuantum bilgisayara ihtiyaç yok. Bizim klasik problemleri çözen teknolojilere ihtiyacımız var. Malzeme alanı çok büyük bir devrim geçirmek üzere. Kuantum bilgisayarlardan gelen ilk devrim bu. 2030 yılına doğru, otomotivden lojistik sektörüne kadar devrimler bekliyoruz. Birçok şirket birçok donanımaya yatırım yapmış; çünkü bu yarışı kimin kazanacağı halen bilinmiyor. Bizim bir yandan da insan kaynağı yetiştirmeye ihtiyacımız var. Kuantum altyapısı için birçok gerekişinim var optik fiberler, foton kaynakları, vakum teknolojileri öne çarpan noktalar. Şu anda, devlet himayesinde bir kuantum devrimi Çin’de yaşanıyor” diye görüşlerini ifade etmiştir.

Özel Oturum: Vizyon 2023 Kamu Özel Sektör Buluşması

KamuBİB’24 - BİMY’28 Bütünleşik Etkinliği kapsamında 6 Kasım 2021 tarihinde 3.ncü Vizyon 2023 Kamu Sektör Buluşması T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı **Sayın Dr. Ali Taha KOÇ**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR** ve T.C Milli Eğitim Bakan Yardımcısı **Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR**’ın katılımı ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE**’nin yöneticiliğinde gerçekleştirilmiştir.

3. Vizyon 2023 Kamu Özel Sektör Buluşması"na T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Sayın Dr. Ali Taha KOÇ, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Mehmet Fatih KACIR, T.C. Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR başta olmak üzere 30 kamu üst düzey yöneticisi, sponsor firmaların 45 üst düzey temsilcisi ile yaklaşık 20 TBD Yönetim Kurulu Üyesi ve Şube Başkanları katılım sağlamıştır.

Söz konusu toplantıda;

- Yerli ve Milli Teknolojilerin geliştirilmesi ve kamuda kullanılmasının yaygınlaştırılmasına yönelik sektör beklentileri,
- 5G, Fiber ve Bulut Altyapılarının yaygınlaştırılmasına yönelik hususlar,
- Milli Teknoloji hamlesi ve Dijital Türkiye vizyonu için yapılması gerekenler,
- Ankara'da Bilişim Borsasının kurulması,
- Siber güvenlik ara elemanı ihtiyacının karşılanmasına yönelik Meslek Yüksek Okullarının kurulması,
- Eğitimde İngilizce dilinin etkinliği ve yaygınlığının artırılması
- Regülasyonun hem yerlilik hem de yenilikçilik odaklı olması,
- Bilişim personelinin özlük haklarının yeniden düzenlenmesi

hususları görüşülmüştür.

Sonuç ve Değerlendirme

T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı **Sayın Dr. Ali Taha KOÇ**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR**, T.C. Milli Eğitim Bakan Yardımcısı **Sayın Prof. Dr. Petek AŞKAR**, T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı **Sayın Doç. Dr. Kübra GÜRAN YİĞİTBAŞI**, BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, KVKK Başkanı **Sayın Prof. Dr. Faruk BİLİR**, İzmir Ekonomi Üniversitesi Rektörü **Sayın Prof. Dr. Murat AŞKAR**, Kamu, Özel Sektör ve Üniversitelerimizin yöneticileri, öğretim üyeleri, Sivil Toplum Örgütlerimizin temsilcileri, Bilişim Uzmanları ve öğrencilerin katılımı ile gerçekleşen TBD KAMU BIB'24 - BİMY'28 Bütünleşik Etkinliğinde; alanlarında söz sahibi olan kırk dört (44) konuşmacı yer almış ve 650'ye yakın katılım olmuştur.

Vodafone ve Türk Hava Yolları'nın Ana Sponsor olduğu söz konusu etkinliğe seksen altı (86) sponsor firma destek vermiş ve sponsor firmalardan yetmiş (70) stant açarak ürün ve hizmetlerini sergilemiştir. Tüm stantlar, açılış oturumunda yer alan değerli protokol ve üst düzey yöneticilerimiz tarafından TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** nezaretinde açılışı müteakip ziyaret edilerek firmaların ürün ve hizmetleri hakkında bilgi alınmıştır.

Etkinlik boyunca, pandemi dönemleri de başta olmak üzere dijital dönüşüm teknolojilerinin kamuda kullanımı, yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi ve kamuda kullanılmasının yaygınlaştırılması, dijitalleşen iş süreçlerinde veri güvenliğinin nasıl sağlanacağı, Bulut altyapıları ve konumsuz organizasyonlar, “Milli Teknoloji Hamlesi” ve “Dijital Türkiye” vizyonu için yapılması gerekenler, sektör paydaşları arasında etkili iletişim ve eşgüdümün sağlanması hususları tüm katılımcılar tarafından tartışılmış ve çözüm önerileri ortak akıl ile oluşturulmuştur.

Etkinlik kapsamında yer alan iki (2) davetli konuşma ve altı (6) oturum yoğun ilgi ve yüksek katılım ile izlenmiştir. Ayrıca 500 kişinin katılımı ve sanatçı Ferhat GÖÇER'in canlı performansı ile "TBD 50. Yıl Gala Yemeği" ASUS ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

KAMU BİB'24 - BİBY'28 BÜTÜNLEŞİK ETKİNLİĞİNDEN FOTOĞRAFLAR

KAMU BİB'24 - BİBY'28 BÜTÜNLEŞİK ETKİNLİĞİNE DESTEK VEREN FİRMALAR

KAMU BİB'24 BİBY'28 BÜTÜNLEŞİK ETKİNLİĞİ

4-7 KASIM 2021
ANTALYA

KAMU-BİB
ANA SPONSORU

BİMY
ANA SPONSORU

PLATİN SPONSORLAR

ALTIN SPONSORLAR

GÜMÜŞ SPONSORLAR

BRONZ SPONSORLAR

STANT SPONSORLARI

YAKA KARTI SPONSORU

ÇANTA SPONSORU

KAHVE MOLASI SPONSORU

ÜRÜN HİZMET SPONSORLARI

MEDYA ANA SPONSORU

BASIN MEDYA SPONSORLARI

TEKNOLOJİ ÜRETEN TÜRKİYE

/TürkiyeBilisimDerneği

#kamubib #bimy #kamubib24 #bimy28 #tbd

www.tbd.org.tr